EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 280, Mart 2012

Tarihsel çağ ve yeni tarihsel dönem

I. Bölüm

H. Fırat

(17 Aralık 2011 tarihinde verilmiş bir konferansın elden geçirilmiş kayıtlarıdır. Ayrıntılara inen bazı bölümleri çıkarılmış bulunan bu değerlendirmelerin devamına gelecek sayımızda yer vereceğiz...)

20 yıl önce 20 yıl sonra

EKİM'in siyasal mücadele sahnesine çıktığı tarih, dünya ölçüsünde büyük bir gericilik döneminin de başlangıç evresi idi. EKİM çıkışını 1987 Ekimi'nde duyurdu. Bu aynı yılın bu aynı günlerinde, Gorbaçov, Ekim Devrimi'nin 70. yılı vesilesiyle, gerici yankılar yaratan o ünlü konuşmasını yaptı. Bunu, iki yıl gibi kısa bir zaman aralığı ile, önce Doğu Bloku'ndaki genel yıkılışı, sonra da Sovyetler Birliği'nin çöküşü ve dağılması izledi. Yıkılış dünya ölçüsünde büyük bir gericilik atmosferinin de ateşleyicisi oldu. Olayların bu biçimde seyrettiği 1991 yılının hemen başında ise, EKİM I. Genel Konferansı toplandı. Bu da bize 20. yüzyıl tarihi üzerine bir genel değerlendirme yapmak olanağı verdi.

Sözkonusu evrede dünya gericiliğinin temel ideolojik argümanlarından biri, "tarihin sonu"nun geldiği üzerine idi. Bu, ekonomide kapitalist piyasa düzeninin ve siyasette burjuva demokrasisinin ebediliğinin ilanı anlamına geliyordu. Sözkonusu olan Hegel'den esinlenme bir felsefi argümandı. Piyasa ekonomisinin ve burjuva demokrasinin ebediliği bir olguysa, bunların alternatifi artık gerçekten yoksa ve aşılmaları gerçekten olanaksızca, sonuçta insanlık ebediyen bu toplumsal-siyasal formlara mahkumsa, bu durumda elbette tarihin sonu da gelmiş demekti. Öyle ya, bu böyleydiyse eğer, insan toplumu tüm gelişme sınırlarına varmış, dolayısıyla da tarih bitmişti. Gerici burjuva ideologlarının felsefi manadaki iddiası işte tamı tamına buydu.

EKİM I. Genel Konferansı işte bu gürültülü gericilik propagandası ortamında, tüm dünyaya hakim bu ağır gericilik atmosferinde, 1991 yılının Ocak ayında toplandı. Ve bu gerici gürültüye karşı geride kalmakta olan yüzyıl üzerine temel önemde bir değerlendirme ortaya koydu. Bu değerlendirme yayınlarımızda birçok kez belli bölümleri üzerinden yeniden yeniden yayınlandı. Tam metnine ise birden fazla kitap içinde yer verildi. Son olarak *"Bugünün Dünyası: Süreçler ve Eğilimler"* üst başlığı *ve "Bunalımlar, Savaşlar ve Devrimler Yüzyılı"* ana başlığı ile ***Dünya Ortadoğu ve Türkiye*** kitabına ilk metin olarak konuldu. Değerlendirmenin ana başlığı 20. yüzyılı tanımlıyor ve doğal olarak metnin de esas içeriğini özetliyor.

Bu metni gerek yayınlandığı dönem

ve gerekse içeriği yönünden her zaman önemsedim ve vesile çıktıkça da öne çıkardım. Kapitalizmin son ikiyüz yıllık tarihi üzerinden sorunlara bakan, kapitalizmin temel çelişmelerini, bunların farklı tarihi evrelerdeki etki ve sonuçlarını ele alan ve nihayet o günün sorunlarına bağlanan değerlendirmenin sonunda çok kısa ve özlü bir bitiş paragrafı var. Oradan okuyorum: *"Sonuç olarak; burjuva ideologlarının büyük spekülasyonlara konu ettiği 1989, tarihin değil, yalnızca bir dönemin sonunu işaretliyor. İnsanlık yeni bir döneme girmiştir. Yeni dönem, yeni bir devrimler dönemi olarak tarihe geçecektir; nesnel olgular buna işaret ediyor, belirtiler bunu gösteriyor."* (H. Fırat, ***Dünya Ortadoğu ve Türkiye,*** *Eksen Yayıncılık, s.46)*

Bu, 1991 yılı başında yapılmış bir değerlendirmedir. Doğu Bloku'nun çöktüğü, Sovyetler Birliği'nin dağılmakta olduğu, burjuva gericiliğinin doruğuna çıktığı bir döneme aittir. O günden bugüne aradan tam yirmi yıl geçti. Ve bugün hayli farklı bir atmosfer var, artık çok farklı temalar, çok farklı tartışmalarla karşı karşıyayız. Tarihin bittiği, kapitalizmin ebediliği iddiaları bugün artık yalnızca alaylara konu oluyor. Bugün kapitalizmin ebediliği değil fakat akibeti tartışılıyor.

ABD'de, bu sosyal barış ülkesinde, sınıf mücadelesinin genellikle geri olduğu, kötürüm kaldığı bu ülkede, sıradan insanlar, sıradan bir bilinçle kendiliğinden bir araya geliyor ve kapitalizmin ifade uygunsa Kabe'sine, yani Wall Street'e işaret ediyorlar, Wall Street'i işgal etme eylemleri gerçekleştiriyorlar. Servet-sefalet kutuplaşmasına dikkat çekiyorlar ve bundan mali sermayeyi sorumlu tutuyorlar. Bunu sıradan, henüz kurulu düzen bilincini hiçbir biçimde aşamamış insanlar yapıyorlar. Burada devrimci ölçülerle herhangi bir önderlik yok, bir program yok, bir yön yok, dolayısıyla öncü devrimci bir parti yok. Bu insanların bilinci çok çok sınırlı ve aynı ölçüde tartışmalı. Devrimci olmadıkları gibi kapitalizme cepheden savaş açmış da değiller, tam tersine, bu bugünkü haliyle henüz sistem sınırları içinde bir olay. Ama yine de bu insanlar dosdoğru işaret edilmesi gereken yere işaret ediyor, bankaları, borsaları, şirketleri, yani kapitalizmin temel iktisadi kuruluşlarını suçluyorlar. Wall Street üzerinden sosyo-ekonomik düzenin Kabe'sine işaret ediyorlar. Ve bu, yineliyorum, sistemin kalbinde, ABD'de, sosyal barışı ve sosyal durgunluğu ile ünlü bir ülkede oluyor. Bunun önemini ve anlamını yerli yerine oturtabilmek için, bu olaya yirmi yıl öncesinin atmosferi üzerinden bakabilmek gerekir.

Bunun benzerini, meydanları işgal ederek, yine sıradan insanlar, geçen ilkbahar-yaz aylarında İspanya'da yaptılar. Orada da sözkonusu olan, örgütsüz, devrimci bilinçten yoksun, programı, yönü olmayan ama çekilmez hale gelen sistemin kendiliğinden harekete geçirdiği insan topluluklarıydı. Bunlar sanıldığından da önemli gelişmelerdir. Bazıları sistemi aşan bir bilinç ve örgütlenmeden yoksun oldukları için bu eylemleri küçümsüyorlar, bense tam tersine, tam da bundan dolayı fazlasıyla önemsiyorum. Bu önemli ölçüde genç insan gruplarını devrimci partiler harekete geçirmiş olsalardı, olup biten son derece anlaşılır olurdu. Oysa yaşananlar tümüyle kendiliğinden, devrimci önderlik boşluğuna rağmen ve salt gelişmelerin itkisiyle, çekilmez hale gelen sorunların basıncıyla gerçekleşen olaylardır.

Kapitalizmin onulmaz çelişkileri kaçınılmaz bir biçimde kitleleri kendiliğinden hareketlendiriyor, kendine karşı harekete geçiriyor. İnsanlar, bir tarafta toplumun yüzde biri, öte tarafta yüzde 99'u var diyorlar ve bununla, korkunç boyutlardaki sosyal kutuplaşmadan söz etmiş oluyorlar. Yüzde birin yüzde 99'a hükmettiğini söylemiş oluyorlar. Bunu sıradan insanlar söylüyorlar, bunu devrimci gelenekleri son derece zayıf, genellikle sosyal barışın egemen olduğu, işçi sınıfının tarihsel olarak sermaye tarafından binbir biçimde denetim altında tutulabildiği bir ülkenin emekçileri söylüyorlar. Aynı şeyler İspanya'da, İtalya'da, Yunanistan'da,

dünyanın bir dizi başka ülkesinde söyleniyor.

Bütün bunlar üzerinde, olup bitenlerin anlamı ve önemi üzerinde, Tunus-Mısır isyanları vesilesiyle, sosyal nedenlere dayalı bu sarsıcı halk ayaklanmalarını ele alırken, enine boyuna durduk. Bütün bunlar, kapitalizmin ebediliği iddiasından, tarihin bittiğine dair o gerici ve şarlantanca hülyalardan, piyasa düzeninin sıradan emekçi tarafından bile sorgulanmakta olduğu bir aşamaya geldiğimizi göstermektedir. Üstelik bu, salt piyasa düzeni yönünden değil, fakat gerçekte burjuva demokrasisi yönünden de böyledir. İspanya'da genç emekçiler meydanları işgal ederlerken, "gerçek demokrasi istiyoruz!" diyorlardı. Bu, burjuva demokrasisinin sahteliğinin açık bir ilanı demektir. Burjuva demokrasisi, sözümona temel hak ve özgürlüklere dayanan, emekçilere böyle sunulan, böyle olduğu kabul ettirilen demokrasi! Ama meydanları işgal eden genç İspanyol emekçileri, "gerçek demokrasi" istiyoruz diyorlar. Demek ki mevcut olanı sahte sayıyorlar. Bir yandan hükümeti, politikacıları ve parlamentoyu, öte yandan bankaları suçluyorlar.

Bu, kapitalist ekonominin kalbi ile burjuva politikasının temel meşruiyet organlarının birarada sorgulanması ve suçlanmasıdır. Hiç kuşkusuz sıradan, henüz kendiliğinden bir bilincin sınırları içinde. Temel önemdeki sorunlar sıradan emekçinin bilincinde yansımasını bugün için ancak böyle bulabiliyor. Fakat bu bugün için az şey değildir. Ve bunun önemini "gerçek demokrasi istiyoruz" istemiyle birlikte değerlendirmek gerekir. Normal olarak kurumlarıyla, kurallarıyla kendi çapında bir burjuva demokrasisi, bugünün İspanya'sında var. Ama genç emekçiler onu sahte bir demokrasi olarak suçluyor, reddediyorlar ve "gerçek demokrasi" istiyorlar.

Gerçek demokrasi sosyalist demokrasidir, bunu bugün isteyenler henüz bunun bilincinde olmasalar da. Gerçek demokrasi, temel hak ve özgürlüklerin biçimsel olmaktan çıktığı, ekonomik bir içeriğe, maddi bir dayanağa kavuştuğu demokrasi demektir. Bu ise ancak proletarya devrimi ile olanaklı hale gelebilecek sosyalist demokrasi demektir.

Burjuva demokrasisi sahte bir demokrasidir. Onun tanıdığı tüm haklar biçimseldir, sunduğu eşitlik salt yasa önünde eşitliktir. Ekonomik eşitliğin olmadığı yerde, tüm haklar biçimsel olarak kalır, eşitlik yasa önünde eşitlikten öteye gidemez. Ekonomik gücü olan tanınan haklardan fiilen yararlanır, bundan yoksun olan içinse hakkın içi boşalır. Örneğin basın ve ifade özgürlüğünüz vardır, ama kitle iletişim araçlarından, basım evlerinden, kağıt stoklarından, dağıtım aygıtlarından yoksunsanız, gerçekte bu hakkı kullanamazsınız. Oysa milyonlarca, onmilyonlarca emekçinin kullanamadığı bu hakkı, bir avuç tekelci asalak, üstelik tüm topluma hükmedecek ve yön verecek biçimde tepe tepe kullanır. Çünkü üretim araçları ve birikmiş zenginlikler onun elinde, özel mülk olarak onun tekelindedir. Üretim araçları ve birikmiş zenginlikler üzerindeki sermaye tekelinin temel hak ve özgürlükleri emekçiler için nasıl içi boş, biçimsel ve pratikte işlevsiz hale getirdiğinin bir örneğidir bu. Bu, tüm öteki temel hak ve özgürlükler bakımından da aynen böyledir.

Daha da önemli olanı ise şudur: Burjuvazi burjuva demokrasisine, gerçekte kendisinden söküp koparılarak alınmış demokratik hak ve özgürlüklere, sonuçta emekçiye bir parça ekmek ve iş verebildiği sürece katlanır. Ekmeği vermek zora girmişse, işi vermek eskisi kadar kolay değilse, burjuva demokrasisi burjuvazi bakımından da sorunlu hale gelmiş, bir yüke, bir engele dönüşmüş demektir. Özel ve geçici tarihi durumları saymazsanız eğer, burjuva demokrasisi, bilinen yerleşmiş biçimiyle, işin özünde sosyal barışın siyasal biçiminden başka bir şey değildir. Sistem sosyal barışı koruyamadığı, emekçiyi sosyal açıdan bir parça tatmin edemediği, dolayısıyla da dizginleyemediği durumlarda, demokratik hak ve özgürlüklere de tahammül edemez hale gelir, burjuva demokrasisini bir yana itmenin yollarını arar.

1920'ler ve ,30'lar Avrupa'sına bakınız;

her yerde burjuva demokrasisine saldırı var, bizzat burjuvazinin kendisi tarafından. Faşizm, o günün Avrupa'sında, burjuvazinin, ekonomik ve sosyal bunalıma, bunların beslediği sosyal mücadeleye ve sosyal devrim tehlikesine karşı-devrimci bir yanıtıdır. Aynı şekilde, bunların hazırladığı savaşa da bir hazırlıktır. Şu veya bu ülkeye ilişkin özgün nedenler ne olursa olsun, temelde genel ve tüm ülkeler için ortak olan nedenler bunlardır. 1920'ler ve ,30'lar Avrupa'sında ekonomik kriz ve bunun yolaçtığı büyük bir sosyal yıkım var. Bu koşullarda artık emekçiye bir parça ekmek ve iş vermek eskisi kadar kolay olmaktan çıkmış, bu da emekçiyi harekete geçirmiştir. Onu dizginlemek, bunun için de burjuva demokratik hak ve özgürlükleri bir tarafa itmek, açık teröre dayalı bir devlet biçimine geçmek gerekir. Faşizm işte bu ihtiyacın ürünüdür. Artık burjuva demokrasisiyle işleri götüremeyen burjuvazi çıkışı ve çözümü faşizmde görmüştür.

Nitekim bugünün kapitalizmi de, sorunlar ağırlaştıkça ve bunun beslediği sosyal hoşnutsuzluk kendini bir biçimde dışarı vurdukça, adım adım polis devletine yöneliyor. Kurumsal ve yasal düzeyde buna yönelik hummalı bir hazırlık var. Burjuva demokrasisinin klasik ülkeleri durumundaki bir dizi Avrupa ülkesi ile sistemin hegemon gücü ABD'de yaşanıyor bu. Bu bugün için uygulamada belki henüz fazlaca farkedilemiyor, zira sosyal hoşnutsuzluk kendini henüz geniş çaplı eylemlilikler olarak ortaya koyabilmiş değil. Ama olayların bu düzeye ulaştığı bir aşamada, sözde demokrat Avrupa burjuvazisinin faşist baskı ve terör rejimine geçişte benzersiz olduğunu, 20. yüzyıl tarihi bize tüm açıklığı ile gösteriyor. Bugün İngiltere'deki yoksulluk isyanlarına karşı İngiliz polisinin ve yargısının nasıl davrandığını da görüyoruz. Hollanda'da barışçı 1 Mayıs göstericilerine karşı polis köpeklerinin nasıl kullanıldığını, insanların kafalarının nasıl parçalandığını da izliyoruz. Ki bunlar henüz önemsiz sayılabilecek ilk işaretler.

(...)

Genel tarihsel çağ ve alt tarihsel dönemler

Genel tarihsel çağ ile özel bir tarihsel dönemi birbirine karıştırmamak gerekir. İlki, tarihsel çağ, tarihsel gelişim sürecinde temel bir aşamayı, ikincisiyse, aynı çağın kendi iç evrelerini, iç gelişim aşamalarını, şu veya bu dönemini anlatır. Burjuva devrimleri çağı ya da emperyalizm ve proletarya devrimleri çağı derken, genel bir tarihsel gelişim aşamasını dile getirmiş oluyoruz. Kendi içinde sayısız iç evreden geçen, çok sayıda farklı dönem içeren bir genel gelişim aşamasını... Geçen yüzyılın başından beri emperyalizm ve proletarya devrimleri çağı içindeyiz. Oysa bu aynı çağ boyunca bir dizi alt tarihi evreden, farklı farklı tarihi dönemlerden geçtik. 20. yüzyılın bütün bir seyrine baktığımızda bunu kolayca görebiliriz.

19. yüzyılın sonuna denk gelen kapitalizmin tekelci aşması, yeni bir çağı, emperyalizm çağını başlattı. Bu aynı zamanda kapitalizmin temel çelişkilerinin olgunlaştığı, böylece toplumsal devrimin tarihin gündemine girdiği bir tarihsel aşamaydı. Kapitalizm emperyalizm aşamasında, insanlığın gelişmesinin önünde aşılması gereken bir engeldi artık. 20. yüzyılın bütün bir bilançosu bunu bize tüm açıklığı ile göstermektedir.

(...)

Lenin emperyalizm çağının başlıca çelişkilerini açıklıkla tahlil etti ve tanımladı. Bunlar, kapitalist metropollerde emek-sermaye çelişkisi, dünya genelinde emperyalizm ile ezilen halklar arasındaki çelişki ve sistemin kendi içinde emperyalistler arası çelişkilerdi. Bu çelişkilerin gerçekliğini, seyrini ve sonuçlarını bir kez daha bütün bir 20. yüzyıl tarihi üzerinden biliyoruz.

Emek-sermaye çelişkisi üzerinden özellikle de Avrupa'da geniş çaplı ve sert sınıf mücadeleleri yaşandı. Sosyalist Ekim Devrimi'nin yarattığı çağ açıcı sarsıntının etkisi altında bu mücadeleler yer yer toplumsal devrimlere de yolaçtı, bunlar sonuçta yenilgiye uğrasalar da. Bu

mücadeleler, bu büyük devrimci sosyal çalkantılar içinde güçlü bir devrimci işçi hareketinin geliştiğini, bunun ortaya güçlü komünist partileri çıkardığını biliyoruz. Bu olgular kapitalist metropollerde emek-sermaye çelişkisinin kendini ortaya koyuşunun somut tarihsel ifadesi oldular. Bugünün dünyasına emperyalist metropoller üzerinden baktığımızda gördüğümüz sosyal mücadeleler, bu çelişkinin girmekte olduğumuz yeni tarihi evredeki keskinleşmesinin ilk işaretlerinden başka bir şey değildir. Geçen yüzyılın başı üzerinden alırsak, aradan geçen yüzyıl içerisinde bu çelişkinin etki alanının alabildiğine genişlediğini de görürüz. Dünün bir dizi bağımlı ülkesinde bugün toplumsal ilişkilere hakim çelişki, emek-sermaye çelişkisidir. Çin'den Brezilya ve Meksika'ya, Türkiye'den Güney Kore ve Güney Afrika'ya kadar bu böyle.

Emperyalizm ile halklar arasındaki çelişki ise kendini bir yandan ulusal kurtuluş hareketleri, öte yandan halk devrimleri üzerinden ortaya koydu. 20. yüzyıl büyük bir bölümüyle sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin ezilen halklarının emperyalizme karşı başkaldırısına sahne oldu. Bu mücadelelerin bir bölümü güçlü toplumsal boyutlar kazandı ve başarılı halk devrimleri halini aldı. Büyük Çin Halk Devrimi bunun en görkemli örneklerinden biri oldu. Başarılı bir devrime varmasalar da dünyanın hemen tüm bağımlı ülkeleri geniş çaplı devrimci halk hareketlerine, kitle mücadelelerine ve gerilla savaşlarına sahne oldu. Emperyalizm ile ezilen halklar arasındaki temel çelişkinin ürünü mücadelelerin öteki bir bölümü, ulusal kurtuluş devrimleri sınırlarında kaldılar ve siyasal bağımsızlığın şu veya bu düzeyde elde edilmesiyle sonuçlandılar. Toplamında bu mücadelelerin baskısı altında sistem önemli sarsıntılar geçirdi, sonuçta klasik sömürgecilik çöktü ve tasfiye oldu. Mazlum halkların tarihsel gelişiminde önemli adımlar olan tüm bu sonuçlara rağmen, emperyalizm ile ezilen halklar arasındaki çelişki, kuşkusuz yeni zeminler ve muhtevalar kazanarak, yerli yerinde duruyor. Dün emperyalizm ile feodalizmin boyunduruğu altındaki bu halklar, bugün emperyalizm ile kendi burjuvazilerinin ortaklaşa sürdürdüğü ağır bir kapitalist sömürü ile dizginsiz bir siyasal gericiliğin çarkları arasında yine eziliyor, yine sömürülüyorlar.

(...)

Üçüncü temel çelişkiye, emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkiye gelince. Bunun iki büyük dünya savaşına, 1914'de birinci emperyalist dünya savaşına, 1939'da ikinci emperyalist dünya savaşına yolaçtığını biliyoruz. 20. yüzyıl iki büyük savaş üzerinden, aradaki bölgesel çatışmaları, yani emperyalistler arası çatışmanın dolaylı biçimlerini bir yana koyuyorum, iki büyük genelleşmiş savaş üzerinden emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkiyi de kanıtlamış bulunmaktadır. Şimdi ise bu açıdan yeni bir evrede, yeni bir sürecin içindeyiz. Bir dizi olgu emperyalistler arası yeni kutuplaşmalara, yeni gerginliklere işaret ediyor. Emperyalist militarizm ve onun ayrılmaz boyutu silahlanma yarışı bugüne kadar görülmemiş boyutlarda bir tırmanma içerisinde. Savaş bütçelerinin tarihin hiçbir döneminde görülmemiş boyutlara ulaştığını görüyoruz. Bunlar çağın başlıca çelişkilerinden olan emperyalistler arası çelişkinin de yerli yerinde durduğunu gösteriyor.

20. yüzyıla giriş, emperyalizm çağına girişti ve bu sosyal devrimler çağının da habercisiydi. Nitekim Ekim Devrimi ile birlikte insanlık proletarya devrimleri çığrını açtı. Böylece yeni çağ, emperyalizm ve proleter devrimler çağı halini aldı, böyle de anılır oldu. Halen de bu aynı çağın içindeyiz. Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, proletaryanın, kendi yoksul müttefiklerini de yanına alarak, egemen sınıf olarak burjuvaziyi devirebileceğini ve yeni bir toplumsal düzeni kurma eylemine girişebileceğini tarihsel olarak kanıtlamış bulunuyor. Sonraki sonuçları ne olursa olsun, bu tarihsel olarak gerçekleşmiş, dolayısıyla kanıtlanmış temel önemde bir olgudur. Kaldı

ki yüzyılın ilk yarısı üzerinden Ekim Devrimi bunun tek örneği de değildir. Almanya'da ve Macaristan'da ayakta kalmayı başaramasalar da yaşanmış proletarya devrimlerini biliyoruz. Almanya'da, Fransa'da, İtalya'da proletaryanın komünist partileri önderliğindeki güçlü devrimci mücadelelerini biliyoruz. Bunların başarısı, muzaffer bir devrimle sonuçlanması proletarya devriminin zaferi anlamına gelecekti ve insanlığın kaderi temelden değişmiş olacaktı. Ayrıca Ekim Devrimi'nin açtığı çığrın bir yandan tüm mazlumlar dünyasını hareketlendirdiğini, öte yandan onları kendi ekseninde topladığını da biliyoruz. 20. yüzyılın tüm büyük mücadelelerinin Ekim Devrimi'nin açtığı çığırda geliştiğini, onun ilkelerinden ve ideolojisinden şu veya bu ölçüde esinlediğini de biliyoruz. Bütün bunlar çağın yalnızca emperyalizm çağı değil, aynı zamanda proletarya devrimleri çağı olduğunun kanıtlarıdır. Bu teorik ve tarihsel yönden mantıksaldır da. Zira Lenin'in saptadığı gibi, kapitalizmin tekelci aşaması, emperyalizm, sosyal devrimin de arifesidir.

Yüzyılın başında kapitalizm dünya ölçüsünde bu kadar gelişkin değildi. Bugünün dünyasında kapitalist ilişkiler yüzyılın başıyla kıyaslanamayacak ölçüde genişlemiş ve derinleşmiştir. İnsanlığın beşte biri demek olan Çin, yüzyılın başında ve ortasında, feodalizme ve emperyalizme karşı ulusal demokratik devrim mücadelesine sahne olan yarı-sömürge, yarı-feodal bir toplumdu. Bugün aynı Çin artık bir sanayi toplumudur. Bugün Çin'de nesnel toplumsal ilişkiler yönünden artık proletarya devrimi gündemdedir. Daha önce de sözünü ettim, aynı şey bir dizi başka ülke için geçerlidir. Türkiye için, Brezilya için, Güney Kore için, Güney Afrika için, Meksika için, Arjantin için, bir dizi başka kapitalist ülkesi için geçerli. Oysa bu, yüzyılın başında yalnızca bir avuç gelişmiş emperyalist ülke için geçerliydi. Bugün dünya ölçüsünde çok daha geniş bir coğrafyada emek-sermaye çelişkisinin toplumun temel çelişkisi haline geldiğini, dolayısıyla bu çelişkinin çözümünü proletarya devriminde bulabileceğini biliyoruz.

(...)

Özellikle III. Kongre'sinden beri partimizin söyleminde öne çıkan bir "yeni tarihsel dönem" vurgusu var. Bir dizi parti değerlendirmesinde, insanlık yeni bir tarihsel döneme girmekte, tarihsel ölçülerle alındığında girmiş de bulunmaktadır, denilmektedir. Daha önce de altını çizdim; genel tarihsel çağ ile bu çağın içindeki şu veya bu alt tarihsel dönemi birbirine karıştırmamak gerekir. Tarihsel çağa ilişkin açıklamaları bunun için yaptım. Çağ, halen de 20. yüzyıl ile birlikte girmiş bulunduğumuz o aynı çağ. Birinci emperyalist dünya savaşı, ardından Ekim Devrimi ve büyük devrimci çalkantılar dönemi, ardından büyük bunalım ve ,30'lu yıllarda faşizmin yükselişi, sonra yeni bir dünya savaşı, Çin Devrimi'nin ardından yeni bir ivme kazanan ulusal kurtuluş mücadeleleri ve halk devrimleri fırtınası, vb. vb., tüm bunlar aynı çağın içinde alt tarihi evreler ya da dönemler oldular. Ama çağ aynı çağdı. ,70'li yıllarda dünyada devrim dalgasının tepe yaptığı dönemde de, ,80'li yıllarda dibe vurduğu ve bunun da Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'da büyük yıkılışlarla birleştiği dönemde de çağ aynı çağdı.

Çağ hala da aynı çağ! Bütün temel çelişkiler yerli yerinde duruyor, bunların bugün ortaya çıkardığı sosyal-siyasal sonuçlar geçen yüzyılın başına göre bazı önemli farklılıklar taşısa da. Temelde toplum aynı toplum, sistem aynı sistem. Aynı temel çelişmeler üzerinden işleyen bir tarihsel süreç var. Ama gene çağ aynı çağ. Farklı evrelerden geçerek de olsa, temelde aynı çağ olarak kaldı derken, dikkat ediniz, bu çağın içinde belli evrelerden sözetmek durumunda kaldım. Birinci Dünya Savaşı öncesi dönem bir evredir, dünya savaşının kendisi bir evredir. Ekim Devrimi ve savaş sonrası büyük devrimci çalkantılar bir evredir. O devrimci çalkantıların yatışması ve sistemin kendini yeniden güçlendirmeye yönelmesi bir evredir, 1920'lerden sözediyorum. 1929 bunalımı

ve onu izleyen ,30'lu yıllar, sosyal buhran, faşizmin yükselişi ve dönemin sert sınıf mücadeleleri bir evredir. Arkası İkinci Dünya Savaşı'dır. İkinci Dünya Savaşı sonrası yeni bir evredir. Ulusal kurtuluş mücadelelerinin ve devrim mücadelelerinin dünya ölçüsünde hız kazandığı, metropollerde çelişkiler biraz yatışsa bile, dünyanın geriye kalanında halkların büyük bir hareketlenmesinin yaşandığı bir evredir. ,80'li yıllar neo-liberalizm dönemi, gericilik evresidir. ,90'lı yıllar yıkılış evresidir.

Özetle, aynı çağın içinde farklı dönemler, farklı alt evreler bunlar. Dolayısıyla, TKİP'nin bazı yazılara da başlığını veren "yeni tarihsel dönem" tanımlamasını da şu içine girmekte olduğumuz evre olarak anlamak gerekir. Yani insanlığın ya da modern tarihin o kesintisiz evriminin bugünkü yeni aşaması... Bu yeni aşamayı hazırlayan süreci, ki son 30-35 yılın çok yönlü toplam birikimleri var bunun temelinde, Tunus-Mısır vesilesiyle genişçe ortaya koyduk. ,70'lerin ortasından alıp bugüne getirerek, bugünkü gelişmelerin hangi birikimler üzerinden yükseldiğini çok yönlü olarak irdeledik.

Sistemin çok yönlü bunalımı

Bu yeni tarihi döneme karakterini veren temel olgulardan ilki, çok yönlü bunalımlar gerçeğidir. Temelinde iktisadi bunalımın olduğu, ama bunun sosyal ve siyasal bunalımı mayalayıp beslediği, tümünün bir arada toplumsal yaşamın öteki alanlarındaki bunalımları beslediği bir evrenin içindeyiz. Ekonomik ve mali bunalım yeterince açık bir olgudur. Bizzat burjuvazi, ani ağırlaşmalara da bağlı olarak yıllardır bunu, ekonomik bunalımı, bunun ağırlığını, kapsamını, derinliğini tartışıyor, bunu 1929 büyük bunalımı ile kıyaslıyor. Bu yeterince açık, ekonomik-mali bunalım olgusu herkes için yeterice açık, bu konuda tartışmalı bir yan yok.

Bu temel üzerinde ağır bir sosyal bunalımın yaşandığı da bir başka olgusal gerçek. Bütün veriler, sistem bünyesinde bu denli bir sosyal kutuplaşmanın tarihin hiçbir döneminde yaşanmadığını gösteriyor. Sosyal kutuplaşma, servet-sefalet kutuplaşması, sınıflar arası sosyal uçurum denilen olgu, kapitalizmin tarihi boyunca hiç bu denli büyümemişti. Bu, 1960'lı yıllarda bire otuzdu. Bundan on sene önceki verilere göre, bire doksana çıkmıştı. Şimdi çok daha ağır olmalıdır. Çünkü son on yıl, özellikle de şu son dört-beş yıl, bunalımın yeni düzeyde ağırlaştığı bir dönem oldu. Bunun faturası düzenli olarak emekçilere ödetildiği ölçüde, sosyal kutuplaşma da ağırlaşıp derinleşti. Bugün örneğin İtalya'da ağır bir ekonomik kriz var ve bunun faturası bir kez daha emekçilere ödetiliyor. Yani İtalya'nın bunalımdan çıkabilmesi için, İtalyan işçi sınıfı ve emekçisi, bugünkünden daha ağır çalışma koşullarına ve daha geri bir yaşam düzeyine razı olmak zorunda. Kendilerine dayatılan bu demek istiyorum. Bugünün İtalya'sı otuz yıl öncesinin İtalya'sından kat kat daha zengin, ama buna rağmen otuz yıl önce emekçisine verdiğini bugün veremiyor. O zaman vermek zorunda kaldığını da bugün geri almak istiyor.

İşte bu, kapitalizmin onulmaz çelişkilerinin bir yansımasıdır. Bu, kapitalist piyasa düzeninin işleyiş mantığının bir sonucudur. Bu sistem, zengini daha çok zengin, fakiri daha çok fakirleştirerek işliyor. Sistemin mantığında, özsel yapısında bu var. Bir meta ne kadar ucuza maledilirse piyasada da o kadar çok rekabet etmek şansı bulabiliyor. Ucuza mal edebilmek için de, bunu üreteni daha ucuza çalıştırabilmek lazım. Mantık bu. Piyasa kıyasıya bir rekabet demektir ve rekabet de maliyetleri sürekli ve sistemli bir biçimde düşürmeyi gerektirir. Öte yandan kuşkusuz teknolojik üstünlük demektir ama teknolojik üstünlük geçicidir, geride kalanlar tarafından çok geçmeden yakalanır ve buradan doğan ekstra karlar yitirilir. Bu nedenle üstünlük temelde metaları ucuza maletmekten geçiyor.

Pek çok malın Doğu Asya'da üretilmesinin nedeni de bu. Çünkü orada

emek yok pahasına sömürülerek ürün en ucuza maledilyor. Ama bu da kapitalist metropollere büyüyen bir işsizlik sorunu olarak yansıyor. Tekeller üretimi en ucuza malettikleri yere taşıma yoluna gittikleri ölçüde, kapitalist metropollerde işsizlik oranı yükseliyor. Ürünü kapitalist metropollerde üretmek maliyeti yükseltiyor ve rekabet gücünü zayıflatıyor. Emperyalist metropoller için bunun tek sonucu işsizliğin büyümesi değil, yanı sıra düşük ücretler ve daha ağır çalışma koşulları oluyor. Kapitalist tekeller bunu ileri sürerek, metropol emekçisine daha düşük ücretler ve daha ağır çalışma koşulları dayatıyorlar, aksi durumda üretimi ücretlerin düşük olduğu ülkelere taşımakla tehdit ediyorlar. Böylece emekçiyi daha ucuza çalışmak, daha az sosyal hak ve güvenceye razı olmak zorunda bırakıyorlar.

Bu, kapitalizmin piyasa düzeninden, o çok övülen serbest rekabetten kaynaklanıyor. Yineliyorum, bugünkü İtalya 30 sene önceki İtalya'dan kat kat daha zengindir. Ama işçisine ve emekçisine yeni düzeyde bir yoksulluğu dayatıyor. Bugünün dünyasında hiçbir tarihi dönemle kıyaslanamaz muazzam bir zenginlik birikimi var ve emek üretkenliği de alabildiğine artmış durumda. Ama üretim araçları ve zenginlik birikimi kapitalist mülkiyetin boğucu tekeli altında olduğu için, bir avuç tekelci asalağın elinde toplandığı için, emekçi iş bulabilmeyi ve sınırlı bir sosyal güvenceyi bile nimet sayabiliyor. Bu, ulaşılan gelişmişlik aşamasındaki insanın en derin bir aşağılanmasıdır. Ama kapitalizm budur işte!

Bu ayrıntılara, yapısal ekonomik bunalımın doğurduğu sosyal sorunlardan, bunalımın sosyal boyutlarından sözederken girmiş oldum. Sosyal bunalım tıpkı onu besleyen ekonomik bunalım gibi günümüz dünyasının tartışmasız bir olgusudur. ABD'de sıradan insanları kendiliğinden borsaların ve bankaların karşısına çıkaran budur. Bu, artık en zengin emperyalist metropolleri bile kıskacına almış bulunan sosyal bunalımın en dolaysız bir göstergesidir. Size sayısız başka kanıt gösterebilirim. Çok daha ileri mücadele örneklerini öne çıkarabilirim. Örneğin Yunanistan'dan sözedebilirim. Ama bunu yapmıyorum, zira Yunanistan sınıf mücadelesi geleneğinin zaten güçlü olduğu, tarihsel olarak komünizmin etkin olduğu, örgütlü bir işçi hareketinin bulunduğu bir ülke. Bu nedenle ben kasten ABD'yi öne çıkarıyorum örnek olarak. Eğer bugünün olayları ABD'de bile sıradan insanları kendiliğinden harekete geçirebiliyorsa, bu kapitalist dünyada genelleşmiş sosyal bunalımın en dolaysız bir kanıtıdır, demek istiyorum.

Siyasal bunalıma geçiyorum. Buna kanıt mı istiyorsunuz, parlamento seçimlerindeki katılım oranlarına bakınız. İtalya'da ve Yunanistan'da parlamenter işleyişi bile boşa çıkaran teknokrat hükümetlere bakınız. İspanya'da sokağa çıkan emekçilerin, "gerçek demokrasi istiyoruz" deyip burjuva politikasının temsilcilerini, parlamentoyu, burjuva politikacılarını suçlamasına bakınız. İngiltere günler boyu sokakları dolduran, sisteme öfkelerini yakıp yıkarak gösteren gençliğe bakınız. Dikkat ediniz, bu örnekleri hep gelişmiş kapitalist ülkelerden, hep yerkürenin refah adalarından veriyorum. Çünkü dünyanın geriye kalanı her zaman ekonomik ve sosyal bunalımın, sosyal çatışmanın, baskı ve terörün, beyaz terörün, faşizmin acılarını yaşadı. İkinci Dünya Savaşı sonrası dönem sadece Kuzey Amerika ve Avrupa için bir sosyal refah, bir sosyal barış ve bir burjuva demokrasisi dönemiydi. Bugün buralardaki dengelerin de artık yıkılmaya başladığını anlatmaya çalışıyorum.

Avrupa Birliği Yunanlı emekçiye ne getirdi? Yunanistan otuz senedir Avrupa Birliği üyesi. Rakamlara bakılırsa kişi başına ulusal geliri otuz bin doları bulmuş görünüyor. Ama ülke iflasta, sıradan emekçinin sıradan kazanımları da hedef tahtasında. Emeklilik yaşından ücret düzeyine, sosyal haklara, bir dizi başka kazanıma kadar... Avrupa Birliği Yunan emekçisine sadece iktisadi ve sosyal yıkım getirmiş bulunuyor. Üstüne üstlük Yunan devletini de iflas sürüklemiş. Emekçiler bu

ülkede her zamankinden daha fazla yoksul, çok daha fazla mutsuz, çok daha fazla umutsuz, çok daha fazla geleceğe güvensizlik içinde. Avrupa Birliği projesi işte bu! Tam da bu aynı dönemde Alman ve Fransız bankaları, genel olarak Alman ve Fransız tekelleri semirdikçe semirmiş ama.

Yine de bu onları da kurtaramıyor. 2008 krizi sonrası durumu nispeten iyi görünen Almanya'da şimdi büyüme durmuş durumda. Başka türlü de olamazdı. Avrupa'nın öteki bölgeleri çöktüğünde, Alman ekenomisi bundan etkilenmeden kalabilir mi? Almanya örneğin Yunanistan'da sistem işlediği sürece semirebiliyor. Yunanistan'da işler çığırından çıktığında, sistem tıkandığında ise bunun etkilerinden kendini kurtaramaz. Genel bir yapının birbirine sıkı sıkıya bağlı çarkları, dişlileri bunlar. Yunanistan'daki dişli kırıldığı zaman, bu doğrudan Almanya'yı da etkiliyor. Alman tekelleri ürettiklerini kime satacaklar? Alman bankaları o sermayeyi karlı bir biçimde kimlere borç verecekler? Kaldı ki Yunanistan'ın iflası denilen durum gerçekte nedir ki? Kurtarılan Yunanistan değil fakat Alman ve Fransız bankaları. Herkes Yunan devletini kurtarmaktan sözediyor da, Yunan devleti değil kurtarılan, bizzat Alman ve Fransız bankaları. Onlar ağır koşullarda krediyi vermişler, şimdi tahsil edemiyorlar, edemezlerse batacaklar, bu ülkelerdeki dengeler altüst olacak. Bu nedenledir ki Merkel ve Sarkozy, Yunanistan'ı kurtarmak adı altında gerçekte Alman ve Fransız bankalarını kurtarmakla meşgul. Ama bu tüm dünyaya Yunanistan'ın kurtarılması olarak sunuluyor.

(…)

Sonuç olarak, sistemin çok yönlü bunalımı tartışma götürmez bir olgu olarak duruyor karşımızda. Ekonomik, sosyal, siyasal, ideolojik, kültürel, moral, dinsel ve nihayet çevresel bir bunalım bu. Çok yönlü, çok boyutlu bir bunalım var ve bu tüm kapitalist dünyayı kesiyor. Genellikle Avrupa ve Kuzey Amerika üzerinden verdim örnekleri. Ama dünyanın geriye kalanı zaten hep bunalımdaydı.

Yeni bir savaşlar dönemi

Kapitalist dünyanın çok yönlü bunalımını, yeni bir savaşlar dönemine giriş tamamlıyor. Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku'nun çöküşüyle birlikte artık "ebedi barış" dönemi de gelmiş kabul ediliyordu. Ebedi sosyal barışla birlikte halklar arasında "ebedi barış"! Oysa bu aldatıcı söylemin yalnızca bir sene sonrasında Irak'a yönelik ilk emperyalist müdahale vardı. Emperyalizmin birinci Körfez Savaşı'ndan sözediyorum. Ardından 1998 yılında NATO'nun Yugoslavya'ya karşı savaşı geldi. Buna paralel olarak emperyalist batı, 50. yılını da vesile ederek, Prag Zirvesi'nde NATO'yu dünya polisi ilan etti. Bunları 2001'de Afganistan ve 2003'te Irak savaşları izledi. Yakın zamanda ise Libya'ya yönelik bir emperyalist savaşla yüzyüze kaldık. Harekatı NATO yürüttü. Böylece Kosova ve Afganistan'dan sonra bu kez Libya örneği üzerinden NATO'nun, bu emperyalist savaş makinasının yeni tarihi evredeki rolü yerli yerine oturmuş oldu. Şimdiyse gündemde Suriye'ye emperyalist müdahale var. Halen NATO'yu bundan alıkoyan, bu ülkenin son derece hassas konumu ve bunun emperyalist dünyanın iç ilişkilerine yansıması.

Düşününüz, üç günde Libya'ya emperyalist müdahale kararı alınıyor. NATO'nun savaş aygıtı harekete geçiriliyor, birkaç ayda 20-25 bin hava saldırısı yapılıyor. Binlerce insan katlediliyor, Libya yerle bir ediliyor, böylece bu ülkeye el konuluyor. Gelinen yerde emperyalist müdahaleler ve savaşlar bu denli sıradanlaşmış, bu kadar olağanlaşmıştır, demek istiyorum.

Sorun fiili savaşlardan da ibaret değildir. Korkunç boyutlara ulaşan militarizm bu gelişmenin bir başka yönüdür. Silahlanma yarışı hiçbir zaman bugünkü devasa boyutlara ulaşmamıştı. Silahlanma bütçeleri hiçbir dönem bugünkü oranlara varmamıştı. Zıvanadan çıkmış bir silahlanma yarışı var günümüz dünyasında. Bütün büyük emperyalist ülkeler savaş aygıtlarını sistemli biçimde güçlendiriyorlar. Bu bir rastlantı

değil; pazarlar, hammadde kaynakları, nufüz alanları üzerine hummalı emperyalist rekabetin bir yansıması.

Ekonomik bunalım, artı sosyal ve siyasal bunalım, birarada sistemde yapısal tıkanıklıklar demektir. Kapitalist düzende ve emperyalist sistemde bu türden tıkanmalar, emperyalist savaşlarla aşılır. Bunalımlara her zaman militarizm ve silahlanma yarışı eşlik eder. Çelişkilerin yoğunlaşması ve keskinleşmesinin emperyalistler arası ilişkilere bir yansımasıdır bu. Pazarlar daralıyor, hammadde kaynaklarının önemi artırıyor ve bunlar üzerine sert bir rekabet başlıyor. Bu da savaş gücünü artırmayı, savaş aygıtlarını güçlendirmeyi gerektiriyor.

Libya savaşı, Libya petrolüne emperyalist bir askeri müdahale ile el konulmasıdır ve bunun başta Çin olmak üzere öteki emperyalist devletler için sonuçları vardır. Farklı yollarla gerçekleştirilen Sudan'a müdahale ve bu ülkenin bölünmesi, bunun bir başka örneğidir. Emperyalist bir savaşla Irak'a el koyduğunuzda ve petrolünü denetiminize aldığınızda, böylece Avrupa'yı, yanısıra Japonya'yı bir de buradan denetimi altına almış oluyorsunuz. Irak'ı kontrol etmek, daha genel planda petrol bölgesi Körfezi kontrol etmek, Avrupa'ya, Japonya'ya akan petrolü kontrol etmek demektir. Bu, ABD'nin Avrupa'ya ve Japonya'ya karşı aldığı ek bir önlemdir. Benzer türden önlemler bir biçimde Çin'e ve Rusya'ya karşı alınıyor. Bu, gündemdeki Suriye müdahalesi üzerinden özellikle öne çıkıyor.

Düşününüz Türkiye gibi bir ülkenin egemenleri artık savaşı, emperyalistler hesabına askeri müdahaleyi tartışıyor. Yüsek Askeri Şura toplanıyor, Genelkurmay tarafından yapılan açıklamada Türk ordusunun savaş kapasitesi gözden geçirilmiştir deniliyor. ABD kuklası haline gelmiş AKP hükümetin sözcüleri Suriye'ye müdahalenin borazanlığını yapıyor. Bunlar, Amerikan işbirlikçilerinin tutum ve tercihlerine kadar yansıyan tüm bu militarist çığırtkanlıklar, üzerinde durduğumuz temadan ayrı değil. Emperyalist savaşlar günümüzün sıradan olguları haline gelmiştir artık.

Demek istiyorum ki, militarizmin ve savaşların insanlığın gündemine girdiği bir dönemin içindeyiz. Bir emperyalist ve gerici savaşlar dönemine girmiş bulunuyoruz. 1970'lerin ortasında ABD emperyalizminin Vietnam'dan kovulmasından sonra emperyalist müdahale ve savaşlar bir parça geri plana düşmüştü. 1991'de Irak, sonra 1998'de Yugoslavya savaşıyla birlikte yeniden gündemin önplanına çıktılar. O zamandan beri emperyalist dünya, şu veya bu sorunda tıkanma doğduğunda, bunu savaş makinasını harekete geçirerek çözmek yoluna gidiyor. Bu türden müdahaleler ve bizzat savaşlar artık sıradan olaylar haline geliyor. Bunalımların yanısıra savaşlarla belirlenen yeni bir tarihi döneme girdiğimizin en dolaysız göstergeleridir bunlar.

2009 yılında toplanan TKİP III. Kongresi'nin temel önemde değerlendirmesine bu olguların ışığında bakmalıyız. *Kongre Bildirisi* üzerinden söylenenler şunlardı: *"İnsanlık yeni bir bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemine girmiş bulunmaktadır. Bunalımlar ve savaşlar halen günümüz dünyasına damgasını vuran yakıcı olgulardır. Birbirine sıkı sıkıya bağlı bu iki olgusal gerçek yeni bir devrimler döneminin de dolaysız bir habercisidir. Dünya işçi sınıfı ve emekçilerinin kapitalist bunalımların ve emperyalist savaşların büyük yıkım ve acılarına yanıtı bir kez daha devrimler olacaktır. Dünyanın dört bir yanında ve elbette Türkiye'de de."*

Bu değerlendirmede dikkate değer olan, bunalımlar ve savaşlardan günün gerçekleşmekte olan olguları, fakat devrimlerden hala da geleceğin sorunu olarak sözetmesi, ama teorik bir bakış ile bu üçü arasındaki tarihsel bütünlüğü dikkat çekmesidir. Bunalımları ve savaşları besleyen o aynı tarihi-toplumsal koşullar devrimlerin de zeminidir. Teorik bakış açısının yanısıra 20. yüzyıl tarihi de bunun böyle olduğunu bize tüm açıklığı ile göstermektedir.

(Devam edecek...)

EKİM

Gençlik içinde reformizm

Günümüz gençlik hareketinde reformizmin belirgin bir ağırlığı olduğu tartışmasız bir olgudur. Bu her şeyden önce politik mücadeleye açık gençlik kitlesini kuşatan bir siyasi atmosfer olarak yansımaktadır. Genel toplumsal süreçlerin bir ürünü ve onunla doğrudan alakalı şekillenen tasfiyeci-reformist atmosfer, çocukluktan gençliğe adım atan duyarlı her genci ister istemez etkiliyor. Genelde samimi devrimci duygular taşıyan gençler anlayış, kimlik, değer yargıları vs. planında bu atmosferin normlarına göre şekilleniyorlar.

Yaşam kültüründen dünyayı algılayışa kadar hemen her alanda kendini dayatan çürütücü reformizm, gençlikteki potansiyel devrimci dinamizmi girdabına alıp öğüterek düzene büyük bir hizmet sunuyor. Daha lise çağlarındaki politize gençler içinde bile "devrim"i eskitmiş azımsanmayacak kalabalık bir kitleyle karşılaşılabiliyor. Normalde radikal özlem ve arayışların taşıyıcısı olan politik gençlik kesimi, çoktandır düzen sınırlarını zorlamayan bir muhalefet ve mücadele çizgisiyle gündeme gelebiliyor. Özellikle üniversiteli gençlik alanı sözkonusu olduğunda, şu ya da bu şekilde politik nitelikler taşıyan kitlenin büyük bölümünde devrimci militan faaliyete, devrimci örgütlenme ve mücadeleye bir uzaklık ve yabancılık göze çarpıyor. Düzeni cepheden karşıya almak gibi bir anlayış ve tutum, yalnızca sınırlı bir kesimde sürekliliğini koruyabiliyor.

Toplumsal-siyasal süreçlerin ışığında reformist atmosferin oluşumu

Bunu tümüyle düzenin '90'ların ikinci yarısından itibaren başarıyla uygulayabildiği politikaların bir meyvesi sayabiliriz. 12 Eylül sonrası dönemin sınıf ve kitle hareketindeki ilk büyük kırılma '90'ların başında yaşanmıştı ve ardından küçük-burjuva hakçı akımların esas gövdesini tasfiyeci legalizmin batağına çekmişti. İkinci büyük kırılma ise '96 1 Mayıs'ının ardından yaşandı ve devletin, devrimcilikte ısrar edenleri ezme saldırısının yolunu sonuna kadar açtı. Devletin toplumsal düzeyde yakaladığı moral üstünlük, İmralı'daki başarısıyla iyice perçinlendi.

Nitekim bunun da gücüyle, '90'lı yıllar boyunca püskürtülmüş olan hücre saldırısını bu kez daha kararlı bir şekilde gündeme getirdi. Devrimci hareketin gitgide yalnızlaşarak yürüttüğü direnişe rağmen, 2000'in ilk yıllarında F-Tipi hapishaneler tamamen uygulamaya geçirildi. Bu saldırının püskürtülememesinin bedeli ağır oldu. Bir yandan '90'ların zorlu mücadele döneminin yükünü omuzlayarak yetişen, geçmişten aldığı devrimci mirasın birikimi üzerinden şekillenen, böylece onun sürekliliğini sağlayan, devrimci ideoloji, örgüt, kültür, ilke ve değerleri ölümüne sahiplenen bir devrimci kadro kuşağı tasfiyeye uğradı. Diğer yandan ise toplumsal mücadele dinamiklerinde büyük bir politik ve moral kırılma yaşandı. Doğal olarak bunun bir yanını da devrimci halkçı akımların saflarındaki ideolojik ve örgütsel çöküntüler oluşturuyordu.

Tüm bu süreç boyunca işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin yer yer gündemde öne çıkabilen parçalı-mevzii direnişleri ve mücadeleleri de kronikleşen gerilemeyi durduramadı. Düzenin, aynı dönemlere denk gelen AB manevralarıyla birlikte genel olarak soldaki, özelde ise devrimci saflardaki ideolojik-politik savruluşların önüne geçilemez oldu. Öte yandan bunu sermaye devletinin örgütsel planda tasfiyeci legalizmi ve kuyrukçu savrulmaları olağanlaştıran darbeleri tamamladı. Reformist hareket iyice sağa kayıp düzenin teveccühünü kazanırken, halkçı devrimci hareket saflarındaki irili ufaklı bir dizi parti ve örgüt ya tümüyle ciddiyetini yitirdiler, ya da siyasal faaliyet kapasitesini koruyan bazılarında olduğu üzere reformist akımların

boşalttığı alanı doldurmaya yöneldiler. Bütün bu gelişmeler toplumsal-siyasal atmosferi ister istemez tasfiyeci-reformist bir renge büründürdü.

Gençlik hareketi, '90'ların ikinci yarısından itibaren başlayan bu kırılma ve gerileme sürecinin etki ve sonuçlarını dolaysızca yaşayan bir dinamikti. Yaşanan geriletici süreçlere ve kendi içinde yaşadığı tüm daralmaya ve dağınıklığa rağmen politik gençlik hareketi F-Tipi saldırısı döneminde hala da militan karakterini korumaktaydı. Gençliğin devrimcilik algısı, o güne kadar sürekliliği sağlanabilmiş devrimci örgütsel birikimler üzerinden şekillenmekteydi. Fakat zindan direnişlerinin saldırıyı püskürtmeye yetmeyişi, militan gençlik kitlelerindeki moral ve özgüvene büyük bir darbe vurdu. Tam da bunun üzerine devlet, gençlik hareketine yönelik saldırıların dozunu arttırdı. Soruşturma-uzaklaştırma saldırısının sistematik ve yaygın bir hale gelmesiyle, zaten nicel planda hayli zayıflamış politik gençlik kitlesi sürekli bir şekilde eğitim alanının dışına atıldı. Bugüne kadar şiddetinden bir şey yitirmeyen soruşturma ve uzaklaştırma saldırısının en ağır sonucu, politik gençlik kitlelerinde yarattığı yıldırıcı etkiydi. Her şeye rağmen militan mücadeleye açık kesimler ise uzaklaştırma saldırısı sonucu okulların dışına atılmaya devam ediyor. Üniversiteler devrimci siyasal faaliyete yönelik devlet ve okul yönetimleri kaynaklı saldırıların kesintisiz yaşandığı alanlar haline gelmiş bulunuyor.

Devrimci hareketteki kırılmanın yarattığı boşluk

Yaşanan süreç ciddiyetlerini büyük oranda yitirseler de hala da devrimci olmak iddiasını sürdüren bir dizi siyasi yapıyı üniversitelerde neredeyse sıfırladı. Sınırlı da olsa güç ve olanak planında süreklilik sağlayabilen birkaç sol yapı ise üniversitelerde bağımsız siyasal faaliyet yürütme kapasitesini ve iradesini yitirdiler. Reformistlerin ağırlıkta olduğu bir dizi sol çevre zaten öğrenci gençlik sendikasının gündeme getirilmesiyle tüm varlıklarını ona endekslediler. Fakat bu onlar için hiç de geniş gençlik yığınlarını örgütlemenin, işlevsel olabilecek bir aracı etkince değerlendirmenin, böylece birleşik-kitlesel bir gençlik hareketi geliştirmenin bir gereği değil, adeta siyasal veya akademik-demokratik faaliyet yürütmemenin dayanağı oldu. Dahası sendika adımını hiç değilse gençlik içindeki ileri kitlenin birlikte iş yapmasının imkanı olarak değerlendiren, giderek gerçek bir demokratik kitle örgütüne ve mücadele aracına dönüştürme kaygısıyla hareket eden, bulundukları yerellerin bir çoğunda sendika faaliyetini neredeyse tek başlarına omuzlayan genç komünistlerin karşısına da bürokratik bir kast olarak dikilebildiler. Solun gençlik içindeki bu tablosu ve hem genel planda, hem de gençlik alanındaki tasfiyeci liberal sürüklenişi, düzenin başarılı manevralarıyla oluşturulan reformist atmosfere kan taşıyan temel bir kaynak olmayı sürdürüyor.

Devletin genelde son 10 küsur yıllık ekonomik ve sosyal politikaları, özelde ise eğitim alanındaki uygulamaları öğrenci gençliği ayrıca dejenere etmekte ve apolitizasyona itmektedir. Sürekli gericilikle sersemletilen bir toplumda yetişen yeni nesiller, tepki birikiminin patlama eşikleri dışında, haliyle verili toplumsal siyasal atmosferin belirlediği bir kimlik taşıyacaklardır. Üniversitelere girebilen politikaya duyarlı gençlik kitlesinin ezici çoğunluğu da bundan muaf değildir. Bununla birlikte Türkiye'de her dönem gençlik hareketinin ağırlık merkezi durumundaki metropol üniversitelere işçi ve emekçi çocuklarının akması geçmişle kıyaslanamaz düzeyde engellenmiş durumdadır. Düzenin amacına ulaşmasında eğitimdeki özelleştirmeler, dershane sisteminin ilkokullara kadar indirilmesi, üniversite düzeyi kaygısı taşınmaksızın açılan taşra üniversiteleri gibi adımlar belirleyici oldu. Hem gençliğin şekillenme koşulları, hem de alt sınıf gençliğinin metropollerin dışındaki kışlalara itilmesi, reformist atmosferin gençlik hareketi üzerindeki etkisini iyice korunaklı hale getiriyor.

Gençlik içinde reformist akımların gücü ve etkisi

Gençlik hareketinde reformizmin belirgin bir ağırlığı olduğu gerçeğini, reformist akımların göreceli (zira her şey bir yana gençlik hareketi derken, fazlasıyla zayıflamış, dağınık, parçalı

bir dinamikten söz ediyoruz) gücü ve etkisi üzerinden de görüyoruz. Genelde burjuva medyanın hayırhah tutumuna mazhar olan eylemleriyle öne çıkan bu akımların başında Kollektifler, TKP, ÖDP ve EMEP Gençliği geliyor. Bu dörtlünün halihazırda sınırları ölçüsünde gençlik hareketi içindeki en kitlesel ve örgütlü yapılar olduğu söylenebilir.

Ne var ki bu hiç de reformist akımların yalnızca gençlik alanındaki başarılı faaliyet, eylem ve örgütlenmelerinin bir sonucu değildir. Tersini iddia etmek, ancak Türkiye'nin son 15 yılda yaşadığı siyasal süreçten, düzen-devrim çatışmasının seyrinden bihaber olmakla mümkündür. Bu akımlar, göreceli güçlerinin nesnel temelini her şeyden önce düzen cephesinin ileri kesimleri sıkıştırdığı tasfiyeci-reformist atmosfere borçludurlar. İkinci olarak, devrimcisinden reformistine irili ufaklı çok sayıda parti, grup ve çevrenin faaliyet kapasitelerini, iradelerini ve ciddiyetlerini yitirmeleri, keza büyük bölümünün Kürt hareketinin ağırlığı altında liberal kuyrukçu bir savrulma yaşamaları, bütün bunlarla paralel yaşanan örgütsel tasfiyeler, bağımsız varlıklarını koruyabilen belli başlı reformist akımlara politize kitleler içinde hatırı sayılır bir etki alanı açmıştır. Üçüncü olarak da, dinci gerici iktidardan hoşnutsuz olan burjuvazinin önemli bir kesimi, düzen sınırlarını hiçbir şekilde zorlamayan sözkonusu reformist akımları eylem ve etkinlikleri üzerinden kollayan bir tutum içindedir. Örneğin burjuva medyanın yansıtmayı tercih ettiği ortak eylemler dahi özellikle bu çevrelere mal edilerek haberleştirilebiliyor.

Nitekim sözkonusu reformist yapılar da bunun bilinciyle hareket ediyorlar. Bir yandan düzen cephesinin bir kesiminin zımni desteğini kaybetmeyecekleri medyatik bir eylem çizgisi izliyorlarken, diğer yandan gençlik alanında reformist atmosferi ve etki alanını süreklileştirecek bir taktik politika uyguluyorlar. Örneğin tüm ileri gençlik güçlerinin birleşik hareket etmesini bir ihtiyaç olarak dayatan bir takım eylemli süreçlerde bile, blok halinde ayrışarak gençlik hareketini parçalamak, artık ayırdedici bir özellikleridir. Zira birleşik bir gençlik hareketi için atılacak adımların kendileri payına ayrıcalıklı konumlarını giderek yitirmek anlamına geldiğini yakın dönem gençlik hareketinin somut deneyiminden biliyorlar. En kötü koşullarda dahi politik niteliği öne çıkmış gençlik hareketimizin, birleşik-kitlesel bir mecraya aktığında hızla militanlaşma, giderek devrimcileşme ve reformist kuşatmayı aşma potansiyelini her zaman bağrında taşıdığının farkındalar. Reformist bir blok olarak hareket etmenin, devrimciler başta olmak üzere gençliğin her şeye rağmen militan özellikler taşıyan özneleriyle araya mesafe koymanın, böylece birleşik eylem ve hareket olanaklarını tahrip etmenin gerisinde tümüyle buradan gelen kaygılar yatıyor.

Politik gençlik kitlesinin reformizme yönelimi ve sonuçları

Gerek toplumsal mücadele dinamiklerini kuşatan reformist atmosfer, gerek reformist akımların göreceli gücü ve etkinliği, gerekse okullarda devrimci siyasal faaliyetin alabildiğine daralmış olduğu günümüz koşullarında üniversitelere akan politik kitle öncelikle reformist yapılarla karşılaşıyor. Politikaya yönelen bu kitlenin bilinç ve birikim planında henüz yetersiz ama duygusal planda devrim ve sosyalizm fikrine yakın büyük bölümü için, belli başlı reformist çevreler doğal bir çekim merkezi oluyor. Verili toplumsal koşullarda yetişen, hayatında düzen-devrim hesaplaşması yapmamış, düzenle bağlarını koparmayı göze alamayan bu kitle, hiç sorun yaşamadan reformist anlayışlara eklemleniyor. Düzen sınırlarını aşmadan, onun nimetlerinden vazgeçmeden Marksist geçinmek, devrim ve sosyalizm adına politik aktivite içinde olduğunu iddia etmek, giderek olağan bir kimliğe dönüşüyor.

Dikkat edilirse ideolojik, siyasal, kültürel vb. alanlardaki donanım ve birikim düzeyine rağmen reformizme eklemlenen unsurlarda devrimci Marksizm'in en temel sorunlarına bir mesafe olduğu gözden kaçmayacaktır. Her şeyden önce Marksist geçinip onun proleter sınıf özüne ve devrimci yöntemine bilinçsiz bir yabancılık sözkonusudur. Keza düzenin ancak zor yoluyla yıkabileceği gerçeği, bunun zorunlu bir uzantısı olarak Leninist parti-örgüt düşüncesi ve pratiği, bu kapsamda illegalite-legalite ilişkisi, bu arada devrimci ilke ve moral değerler

vb., bu temel önemde ideolojik ve ilkesel temalar, sorgulanmaksızın yadsınabilmektedir. Reformizm çok yönlü kuşatmasıyla gençliği öyle bir girdaba çekmektedir ki, devrimci gelişimin koşulu olan ideolojik-politik mücadele ve eleştiri daha baştan apolitik bir ilgisizlik duvarıyla karşılaşmaktadır. Bu alanda yaşanan gerilemeyi anlayabilmek için ileri gençlik kitlesindeki siyasi retoriğe, dil, üslup ve literatürdeki değişime bir kez bile bakmak yeterlidir.

Düzenin gençliğe yönelik saldırılarının ve toplumsal siyasal süreçlerin gençlik alanında yarattığı bu yıkım tablosunda reformist akımların bir başarısından söz edilecekse, bu en başta ileri gençlik kitlesinde yaratılan bu çok yönlü tahribattır. Bu olgu gözden kaçırılarak, çoğunlukla reformist çevrelerin faaliyet, eylem ve görece kitlesellikleri bir başarı gibi algılanabiliyor. Oysa bu, reformizm payına yıllardır süregelen elverişli koşullara rağmen fazlasıyla daralmış, gerilemiş bir gençlik hareketi içindeki göreceli aktivite ve güçten başka bir şey değildir. Reformist akımların kof gücü ve etkinliğinin, devrimci saflarda, hatta komünist gençlik içinde dahi yer yer başarı şeklinde anılabilmesi kendi başına bir sorun olmayabilir. Fakat bu yapılırken, öncelikle gençlik içinde reformizm gerçeğini en temel boyutlarıyla sergileme gereği de unutulmamalıdır. Aksi vurgular, gençlik hareketini kuşatan tasfiyeci reformist atmosferi dağıtma mücadelesine değil, reformist akımlara kan taşıyacaktır.

Gençlik hareketinin devrimcileşme potansiyeli

Gençliğin mevcut tablosuna rağmen reformist akımların saflarına akan kitlenin önemli bir kısmı devrimci özlem ve duygularla hareket etmektedir. Dahası dönemin yarattığı tüm zayıflıklara karşın devrimcileşme potansiyeli taşımaktadır. Devrim ve sosyalizmle alakalarını çoktan kesmiş reformist akımların verili koşullarda devrimci söylem ve şiarlara sarılması bile gençliğin her şeye rağmen devrimci müdahaleye açık bir kesim olduğunun dolaysız bir göstergesidir. Deyim uygunsa ülkemiz gençlik hareketi sözkonusu olduğunda reformizm cephesinden devrim istismarı her zaman kendini dayatan bir zorunluluktur. Toplumsal bozulmanın etkisinin görece daha zayıf olduğu liseli gençlik alanında bu zorunluluk çok daha belirgindir. Devrimle, devrimci savaşımla alakaları kalmamış bir takım reformist çevrelerin döne döne geçmiş devrimci kuşakların mirasına sarılmalarının, alandaki boşluktan yararlanarak bundan da umdukları sonuçları alabilmelerinin nedeni budur.

Gençlik hareketinin toplam tablosu ışığında baktığımızda hareketin sıkıştırıldığı reformist cendereyi kırmadan gençliği devrim mecrasına çekmek mümkün değildir. Bunun sorumluluğu halihazırda öncelikle genç komünistlerin omuzlarına düşüyor. Komünist gençlik çalışmasının sorunları ve sorumlulukları saflarımızda döne döne irdelendiği ölçüde, çalışmamızla ilgili tartışmaları burada yinelemeye gerek yoktur. Etkin-yaygın bağımsız siyasal faaliyeti zayıflatmadan kitleleri örgütlemenin esnek araçlarını kullanabilmek, keza gündelik çalışmayı ideolojik-politik donanım alanındaki yetersizlikleri gidermekle birleştirmek (bu çerçevede Marksizm-Leninizm'i kesintisiz bir devrimci özümsemeye konu etmek), genel veya özgün propaganda ve ajitasyon faaliyetini örgütsel yapıyı güçlendirecek ve kitle tabanını genişletecek araç, yol ve yöntemlerle birleştirmek gibi alanlarda mesafe almamız gerektiği yeterince açıktır. Nitekim reformist odaklaşma karşısında devrimin bayrağını layığınca taşıyabilmek, bu mesafeyi almak ölçüsünde mümkün olabilecektir.

Devrimci bir gençlik hareketinin gelişimi önünde barikata dönüşmüş reformist anlayışlarla kesintisiz bir ideolojik-politik mücadele yürütmek tam da bunun bir gereği olarak karşımızda duruyor. Zira bu bir yandan reformizmin devrim istismarına set çekme, bir yandan da tabandan birleşik hareket ve eylem basıncı yaratma müdahalesidir. Bir yandan politik gençlik kitlesine yönelik devrimci ideolojik bir müdahale, diğer yandan komünist gençliğin devrimci eğitim ve arınma çabasıdır vb. Bu mücadelenin yayından faaliyetin düzeyine, kadrolaşmaktan kitle tabanını büyütmeye dek bir dizi alanda sonuçlarını üreteceğinden de kuşku duymuyoruz.

Kitle çalışması ve sosyalist propaganda

Parti olarak içerisine girmiş bulunduğumuz dönemi "bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemi" olarak tanımlıyoruz. Avrupa'dan Kuzey Afrika ve Ortadoğu'ya dünyanın birçok yerinde yaşanan gelişmeler bu tespiti her geçen gün doğruluyor. Emekçi kitleler kapitalist sömürü ve zulüm karşısında biriken tepki ve hoşnutsuzluğunu farklı biçimler altında ortaya koyuyor. Parti, dünyanın verili tablosu üzerinden kendi önüne "devrime hazırlanma" görevini koyarak, böylesi süreçlerde devrimci önderliğin kritik öneminin altını bu bakış üzerinden bir kez daha çizmiş bulunuyor.

Komünistler olarak önümüzde devrime hazırlanma görevinin yanı sıra, tam da bu sürecin maddi temeli olarak işçi ve emekçi kitleler içerisinde biriken öfke ve hoşnutsuzluğu devrime örgütlemek, kapitalist sömürü düzenine karşı sosyalizm mücadelesini büyütmek görevi durmaktadır. Zira kapitalist sömürü koşulları altında bunalan, çıkış yolu arayan emekçi kitleler Mısır ve Tunus'ta olduğu gibi isyanlara varan tepkiler ortaya koymakta, fakat devrimci bir yön ve hedeften yoksun olmaları nedeniyle düzeni aşmayı başaramamaktadırlar.

Bu durumun kendisi, önümüzdeki dönemde emekçi yığınlar içerisinde sosyalizm fikrinin yaygınlaşmasının, sosyalist ideolojinin kitlelere sistematik olarak taşınmasının önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Dolayısıyla devrime hazırlanmak ve devrimi örgütlemek sorumluluğu, önümüzdeki dönemin kitle çalışmasında da eksen olabilmelidir.

Sosyalist propagandanın güçlendirilmesi gereken bir dönem

"Kapitalizme karşı sosyalizm!" çağırısının çok daha güçlendirilmesi gereken bir dönem içerisindeyiz. '89 çöküşünün ardından ilan edilen kapitalizmin geçici zaferi çoktan geride kalmış, o dönem koparılan "kapitalizmin ebediliği" yaygarası bizzat tarihin olağan seyri içerisinde boşa çıkmış bulunmaktadır. Bugün burjuva ideologlar dahi kapitalist sisteme ömürler biçmekte, büyük çöküş beklentilerini yüksek sesle ifade edebilmektedirler. Bu durumun kendisi sosyalizmin güncelliğini ve zorunluluğunu her zamankinden daha çok ortaya koymakta, dahası kapitalist sömürü karşısında harekete geçen yığınların yeni bir dünya özlemi ve arayışı giderek sosyalizm alternatifinin öne çıkarılmasını zorunlu kılmaktadır.

Dolayısıyla önümüzdeki dönem içerisinde kitle çalışmasının eksenini sınıfı devrime ve sosyalizme kazanma bakışı üzerinden şekillendirmeli, politik kitle faaliyeti içerisinde sosyalist propagandayı daha güçlü ve yaygın bir düzeye kavuşturabilmeliyiz. Bunalımlar, savaşlar ve yıkımlarla boğuşan kapitalizm döne döne buna uygun koşulları üretmekte, sosyalizmin güncelliğini ve acilliğini dolaysız olarak kitlelerin gündemine sokacak imkânları her zamankinden daha fazla doğurmaktadır.

Komünistler olarak ele aldığımız her bir sorunu işlerken sosyalizm alternatifini güçlü bir şekilde ifade edebilmeliyiz. İşten atılmalardan tutun da ücretlerin aşağı çekilmesine kadar, kapitalist sömürü koşullarının yarattığı her bir sorunu bizzat kapitalizmin aşılması hedefi ile işleyebilmeli, sınıf içerisinde sosyalist ideolojinin kök salması için büyük bir çaba ortaya koymalıyız. Sınıf ve emekçi kitleleri siyasal mücadeleye kazanmanın, sosyalizm mücadelesine katmanın yolu buradan geçmektedir. Kitleleri içerisinde bulundukları sorunlar yumağının etrafında dolanıp durmaktan sıyıracak olan, kendi fabrika sınırlarından çıkararak dünyaya bakmasını sağlayacak olan da budur.

Her türlü burjuva gericiliğini kırmak!

Bugün burjuvazi işçi sınıfı ve emekçi

kitleleri denetim altında tutmak, baskı ve kölelik koşullarını kanıksatmak için her türden burjuva gerici ideolojiyi topluma dayatmakta, bunun için sayısız aygıtı kullanmaktadır. Dinsel gericilikten ırkçı-milliyetçi ideolojiye, burjuva gericiliğinin toplumsal yaşamda yarattığı tahribat fazlasıyla ortadadır. Komünistler olarak yürütmekte olduğumuz siyasal sınıf faaliyeti içerisinde bu tahribatın tüm sonuçları ile dolaysız olarak karşılaşmaktayız. Sınıfın bilinç ve örgütlenme süreçlerinde ne denli bir engele dönüştüğünü fazlasıyla görmekteyiz. Dolayısıyla sınıfı devrime kazanma süreci kaçınılmaz olarak her türlü gerici burjuva ideolojisine karşı mücadeleyi zorunlu kılmaktadır. Bu alanda yürütülecek mücadelede mesafe katetmeksizin sınıfı sosyalizme kazanmak mümkün olamayacaktır.

Sınıf içerisine sirayet etmiş her türden gerici burjuva ideolojisinin kırılacağı asıl alan sosyal mücadele zeminleridir. Yani fabrikasında, mahallesinde ve yaşamın diğer alanlarında sınıfın karşısına çıkan somut sorunlar ve bu sorunlar etrafında şekillenen pratik mücadele süreçleri sınıfı kendi barikatlarında saflaştırmakta, böylesi pratik mücadele süreçleri zaman içerisinde burjuva gericiliği karşısında da bir barikata dönüşebilmektedir.

Komünistler olarak bir taraftan sınıf içerisinde bu türden sosyal mücadele ve direniş süreçlerini örgütlemek, halihazırda var olanlara önderlik etmek, öte taraftan tam da bu zeminlere yaslanarak sosyalist ideolojiyi sınıfa kesintisiz bir şekilde taşımakla yükümlüyüz. Bunun için olanaklar dâhilinde tüm araçları devreye sokmak, dahası yenilerini yaratmak için büyük bir çaba ortaya koyabilmeliyiz. Sosyalist propagandayı tam da bu nesnel zeminin ortaya çıkacağı olanaklarla besleyerek, canlı ve dinamik bir içerikle sınıfa taşıyabilmeliyiz. Zira sınıf içerisinde sosyalist ideoloji ne denli karşılık bulursa, burjuva ideolojisinin etkisi de o ölçüde kırılıp daralacaktır.

Aslolan devrimin gündemidir

Burjuvazi bir taraftan kapitalist krizle cebelleşirken öte taraftan kendi iç çelişki ve kavgalarını kesintisiz olarak sürdürmektedir. Bu yeri geliyor bölgesel planda cereyan eden hegemonya kavgaları ve boğazlaşmalar olarak hayat buluyor, yeri geliyor bu topraklarda olduğu gibi gerici iktidar kavgalarına dönüşebiliyor. Fakat her durumda bu gerici dalaşmalar toplumu sersemletmenin ve burjuvazinin peşine takmanın araçlarına dönüştürülüyor.

Örneğin emperyalist güçler Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da yaşanan sosyal mücadele ve isyanlar sürecini hızla manipüle etmeye çalışmış ve bu durumu kendi gerici hesaplarına dayanak haline getirmek istemişlerdir. Yine bu topraklarda uzun bir süredir devam eden gerici iktidar kavgaları burjuva gericiliğinin dayanağı olarak değerlendirilmiş, emekçi kitleler gerici burjuva klikleri arasında taraflaştırılmaya çalışılmıştır.

Bugünlerde dinci gericilik içerisinde gündeme gelen çatlak ve çatışmaların da benzer bir amaçla değerlendirileceğinden kuşku duymamak gerekir. Komünistler olarak bu ve benzeri süreçlere müdahale ederken büyük bir dikkat göstermek, burjuvazinin toplumu sersemletmek ve oyalamak için devreye sokacağı bu türden hamleleri boşa çıkarmak, sınıfın yüzünü her seferinde devrimci mücadele süreçlerine çevirmek için büyük bir titizlik göstermek zorundayız. Zira toplumsal mücadele dinamikleri bu türden burjuva gündemler üzerinden denetim altına alınmaya çalışılmakta, çoğu zaman liberal-reformist sol çevreler buna uygun bir tutumla hareket etmektedirler. Böylece burjuva ideolojisinin sınıf saflarına sirayet etmesini kolaylaştıran bir kanal olarak karşımıza çıkabilmektedirler.

Komünistler olarak böylesi bir tablo karşısında ortaya çıkan devrimci olanaklardan en iyi bir biçimde faydalanmalı, gerici burjuva çatışmadan fışkıran pislik vesilesiyle etkin bir sistem teşhiri gerçekleştirmeli ve sosyalizm çağrısını yükseltmeliyiz. Burjuvazinin kendi gündemleri üzerinden oyalamaya çalıştığı, sefil ve gerici çıkarları arkasında sürüklemeye uğraştığı sınıf ve emekçi kitleleri uyarmak, onların dikkatini devrimci sınıf gündemlerine çekmek bakışı ile hareket etmeliyiz. Zira aslolan burjuvazinin sefil çıkarları üzerinden ortaya koyduğu gerici gündemler değil fakat devrim ve sosyalizm mücadelesinin güncel sorumluluklarıdır.

Mevzi kazanmada sendikal bürokratik kastla mücadele

Sınıf eksenli partiye geçişin temel eşiklerinden biri olan sınıf zemininde kalıcı mevziler yaratma hedefine ulaşmak, pek çok engelle mücadele etmeyi zorunlu kılıyor. Sınıf hareketinin verili koşullardaki zayıflığı, kapitalistlerin pervasız saldırganlığı, sermaye devletinin kolluk kuvvetlerinin işçi düşmanı icraatları, sendikal bürokratik kastın oynadığı uğursuz rol, yasal engeller, vb...

Burjuvazi ve devleti ile işçi sınıfı içindeki dayanakları tarafından kurulan bu barikatlar, işçi sınıfının komünistlerle buluşmasını, dolayısıyla kölelik zincirlerini kırmasını önlemek içindir. Çünkü vahşi sömürü çarkının dönmesini güvence altına almanın yolu buradan geçiyor. Zira onlar da biliyor ki, işçi sınıfı hareketiyle bilimsel sosyalizmin örgütsel birliği sağlanmadığı sürece, kapitalist sistem ciddi bir tehditle karşılaşmayacaktır. Örgütlenme ve hak arama mücadelesinin daha ilk adımda boğulması için sergilenen gözü dönmüşlüğün arkasındaki temel nedenlerder biri de budur.

Bu çerçevede sendikalara egemen olan bürokratik kast sermayeye hizmette, aynı anlama gelmek üzere işçi sınıfına ihanette çok özel bir rol oynamaktadır. Bu "özel" konumundan dolayı, mevzi kazanmada bürokratik kastla mücadelenin ayrı bir önemi vardır. Dolayısıyla sınıf devrimcilerinin bu konuda ustalaşmaları büyük bir önem taşımaktadır. Partinin bu alanda ciddi birikim ve deneyimleri mevcut olsa da, sermayenin bu Truva atlarıyla mücadelede yaratıcı, atak, sonuç almaya kilitlenmiş bir tarzı tutturabilmenin hala da bir ihtiyaç olduğunu vurgulanmalıyız.

***

* Pek çok açıdan sermayeyle çıkarları çakışan sendikal bürokratik kastın sınıfsal duruşu, misyonu ve buna göre belirlenen uğursuz icraatları vardır. Bu kast homojen bir yapı oluşturmasa da, kritik anlarda çoğu zaman benzer tutumlar sergiler. Esasa ilişkin olmayan konularda farklı tutumlar alsalarda, nihai hedefleri, devrimci özne ile sınıfın öncü kesiminin örgütsel birliğini daha ilk adımda engellemektir.

Kimi sendikalarda bu sistemin dışında kalmaya çalışan kişi veya kişiler vardır. Hatta bu sistemden rahatsız olduğunu dile getirenlere de rastlamak olasıdır. Buna karşın sınıf devrimcilerinin mevzi kazanma çabalarını farklı yöntemlerle de olsa baltalamaya çalışmayana rastlamak kolay değil. Az da olsa örnekleri görüldüğünde ise, üst düzey yöneticiler baskı kurarak sınıf devrimcileriyle birlikte iş yapılmasını engellemektedirler.

Dolayısıyla ilk adımda yapılması gereken, bürokratik kastın duruşu ve misyonu hakkında bilinç açıklığı yaratmak, bu kastın yereldeki temsilcilerinin özgünlüklerini saptayıp ona göre hareket etmek, öncülerinden başlayarak bağ kurduğumuz işçileri uygun bir üslup ve yöntemle bu konuda bilinçlendirmektir.

* Bu kast sınıf devrimcilerinin önüne set çekmeye çalışırken, sendikaları asli misyonlarından uzaklaştırıp, işçi sınıfının bu temel örgütlerini sömürü ve kölelik düzeni kapitalizmin denetimine açıyor. Diğer bir ifadeyle, işçi sınıfının elinde etkili bir silah olması gereken sendikalar, burjuvaziye hizmet eden araçlar haline getiriliyor.

O halde mevziler kazanmak, işçi sınıfının örgütleri olan sendikaları sermayenin Truva atlarından temizleme mücadelesidir aynı zamanda. Dolayısıyla sınıfın temel talepleri ile sınıf devrimcilerinin hedefleri örtüşmektedir. Bu bizi işçiler nezdinde meşru, bürokratlar

karşısında güçlü kılan etmenlerden biridir. Bu gerçeğin işçiler nezdinde anlaşılır kılınması, öncülerden başlayarak eğitimin temel konularından biri olmalıdır.

* Bürokratik kastın kime saldırdığı, kime hizmet ettiği, hangi saiklerle tutum belirlediği, somut pratik içinde saptanıp açığa vurulmalıdır. Bu zihniyetin sendikalara egemen olmasının akıl dışılığı sınıfın gündemine taşınmalı, tartışılmalı ve makum edilmelidir.

* Bürokratik kastın farklı eğilimlere sahip, farklı mevkilerde olan bileşenlerinin son tahlilde benzer tutumlar sergilemesi, ortada bir sistem olduğunu ve hemen herkesin bu sistemin kurallarına göre hareket ettiğini anlatır. Bu sistemi tanımlamak, sınıflar mevzilenmesindeki yerini saptamak, burjuvazi ve onun devletinin bu sistemin ayakta kalmasını istemesinin nedenlerini deşifre etmek, temel işlerden biri olmalıdır. Yanısıra, bu sisteme dahil olanların gayr-ı meşru duruma düştükleri hatırlatılmalı, işçilerin sendika bürokratları ile ilişkilerinde bu gerçeği gözönünde tutmaları istenmelidir.

* Bürokratik kastın sermaye ile karşılıklı çıkarlara dayalı, doğrudan veya dolaylı rezil ilişkileri vardır. Bunlar ekonomik, siyasi, ideolojik vb. alanları kapsar. Duruma göre şu veya bu yön öne çıksa da, bu gerici çıkar birliği daimidir. Bu işbirliğinin boyutları, bürokratik kastın gerçekte sömürü ve kölelik düzeninin organik parçası olduğunun kanıtıdır. Bu gerici işbirliğini işçiler nezdinde somut verileriyle oraya koymak, onları kurumlarına sahip çıkmaya çağırmak da temel önceliklerden biridir.

* Bürokratik kastın taktikleri duruma göre değişmektedir. Açıktan saldırdığı gibi daha ince yöntemlere de başvurur. Hatta çoğu zaman sınıftan yana olduğunu, sınıf adına çalıştığını iddia ederek işlerini yürütür. Bu iddialarla karşımıza çıktığında, buna uygun bir pratik sergilemeye zorlamalı, bundan kaçındığında ise söylem ile pratik arasındaki tutarsızlığı ortaya serip buradaki ikiyüzlülüğü somut olgular üzerinden ortaya koymalı, işçileri sınıf devrimcileriyle birlikte bu sahtekârlığa karşı mücadeleye çağrılmalıyız. Bürokratik kasttan bağımsız tutum alıp sınıfın çıkarlarını savunmayı başaranlarla birlikte çalışmak gerektiğini ise belirtmek gerekmiyor.

* Sınıf devrimcilerini işçilerden yalıtma çabası, "sınıf dışılık" demagojisi karşısında tok bir tutum almak, üstünde titizlikle durulması gereken bir noktadır. Bu tür durumlarda sözümüzü sakınmamalıyız. Gericilik yaparak işçileri sınıf devrimcilerinden uzaklaştırmaya çalışanların, sınıfın değerlerine yabancılaşarak "sınıf dışı" duruma düştüklerini özellikle vurgulamalıyız.

* Bürokratik kastın bir diğer gerici manevrası, örgüt/örgütlü mücadele düşmanlığı yapmasıdır. Buna karşı açık bir tutum alınmalı, işçi sınıfının emeği ve mücadelesiyle yaratılan sendikaları "sermayenin örgütü" yapma arsızlığı sergileyenler mahkum edilmelidir. İşçi sınıfının tepeden tırnağa örgütlü olan burjuvazinin karşısında durabilmesinin tek yolunun örgütlenmekten ve örgütlü mücadeleden geçtiği her fırsatta dile getirilmelidir.

* Siyaset üstü olduklarını iddia edip siyaset yasakçılığı yapan bürokratların bu gerici tutumu teşhir edilmelidir. Sermaye adına siyaset yapanların devrimci politikanın işçilere taşınmasını engelleme çabasının, sınıfı "köle sürüsü" gören gerici bir zihniyetin ürünü olduğu özellikle vurgulanmalı. Zira işçileri devrimci, yani kendi sınıf çıkarlarını savunan politikadan uzak tutuma girişiminin tek bir anlamı vardır; işçileri mülk sahibi sömürücü sınıfların iradesiz destekçileri konumuna düşürmektir. Bu çabanın, işçi sınıfına ihanetin en bariz biçimlerinden biri olduğu konusunda işçileri uyarmalı ve onları devrimci siyasete çağırmalıyız.

* İşçi sınıfının sermayeye karşı mücadelede mevziler kazanmasını engelleme girişimi, sınıfın iradesini kırma isteğinin dışa vurumudur aynı zamanda. Sermaye-bürokratik kast koalisyonunun bu irade kırma saldırısının hedefi işçilere anlatılmalı, buna karşı mücadele çağrısı yapılmalıdır. Kazanılan her mevzi, sermaye-Truva atları sisteminde gedik açmak anlamına gelecektir. Kapitalistler-bürokratik kast bunu önlemek için nasıl kararlı bir tutum alıyorsa, sınıf devrimcileriyle ilerici öncü işçiler de sistemde gedik açmak için en az o kadar kararlı olmalıdırlar. Fabrika/işletmelerdeki

işçilerin çoğunluğunun bu yönde tutum almasını sağlamak için azami çaba sarf etmelidirler.

Unutulmamalıdır ki, sistemde gedikler açılmadan, bu gedikleri genişletip sistemi yıkma hedefiyle mücadele etmeden sömürü ve kölelik zincirini parçalamanın olanağı da olmayacaktır. Kazanılan her mevzi sistemde gedik açacağı gibi, sistemde açılan her gedik de yeni mevzilerin kazanılması için önemli olanaklar yaratacaktır.

***

Bu olgu, sınıf ile sınıf devrimcilerinin güncel plandaki hedef ve önceliklerinin çakıştığının göstergesidir.

Devrimci sınıf partisinin programı işçi sınıfının nihai kurtuluşunu müjdelediği gibi, bu programın ete-kemiğe büründürülmesi mücadelesi de sınıfın güncel talepleriyle uyum içindedir. İkincisi yönünde atılan her adım, birincisi doğrultusunda katedilen bir mesafe de olacaktır. Diğer bir ifadeyle, sınıfa karşı sınıf eksenindeki mücadele ile sağlanan her kazanım, sömürü ve kölelikten kurtulma yönünde atılan bir adım olacaktır. Bu mücadele, bilimsel sosyalizmin maddi toplumsal kuvvetiyle buluşmasını sağlayacağı gibi, işçi sınıfının da dünya görüşünü temsil eden devrimci öncü partisiyle buluşmasını sağlayacaktır.

Sömürü ve kölelik düzeninin efendileri ile bekçilerinin korkusu, işte asıl o zaman gerçekleşecektir. Zira örgütlülükten, özellikle de devrimci önderlikten yoksun işçilerin öfkeleri patlamalara yol açsa da, söz konusu zaaflarını aşamadıkları sürece, asalak kapitalistler ile bürokratik kastın saltanatına son vermenin koşulları oluşmayacaktır.

Komünistlerin sınıf zemininde kalıcı mevziler yaratma çabası, kendi içinde bir amaç olmayıp, işçi sınıfının burjuva sınıf egemenliğine karşı kavgada bilinçlenmesi, deneyim ve birikim kazanması ve partinin misyonunu oynayabilmesi için gerekli olan maddi-toplumsal zeminine kavuşturulması mücadelesidir aynı zamanda. Bir kez daha vurgulayalım ki, bu mücadelede kazanılacak mevziler, parti ve sınıfın öncülerinin organik birliğinin sağlanması yönünde atılmış tarihi adımlar olacaktır. Bu birleşme ise kapitalist sistemin yıkılması, sömürü ve kölelikten arınmış, emekçilerin eşitlik, özgürlük ve kardeşlik içinde yaşayabilecekleri sosyalist bir dünyanın kurulması mücadelesinde bir eşiğin atlanmasını da sağlayacaktır.

Sektörel birlik çalışması...

(Baştarafı s.21'de)

yapılması gereken, bültenin yanı sıra yerel araçları devreye sokabilmektir.

Birlik çalışmasının doğru bir zeminde ilerlemesi ve önümüzdeki süreçte daha güçlü bir çalışma yürütebilme noktasında kimi sorun alanlarına işaret etmeye çalıştık. Sonuçta biz pratik bir süreç işletiyoruz. Bu süreç içerisinde kimi zorlanma, eksiklik ve zaafiyet alanlarının ortaya çıkması doğaldır. Bu eksik ve zaaflı yanlarımıza etkili müdahaleler yapabildiğimiz oranda daha güçlü bir çalışma yürütebilmenin güç ve imkanlarını da yaratabiliriz.

Belli sınırlılıklar taşısa da, çalışma kendi dayanaklarını oluşturmaktadır. Pratik faaliyet içerisinde kimi güçlere ulaşılmakta, ortaya konulan politik tutumlar, birliği reformist sendikal anlayışlar karşında bir çekim merkezi haline getirebilmektedir. Bugün için bunun etki alanı sınırlı olsa da, bu önemli bir noktadır. Burada bize düşen görev, yukarıda da vurguladığımız gibi, birlik çalışmasını doğru bir zeminde ilerletebilmek, kendi işlev ve misyonuna uygun hareket ettirebilmektir. Birliğin yarattığı politik etkiyle çalışmaya yakınlık duyan işçiler birlik çatısı altında bir araya getirilebildiği ölçüde birlik kendi misyonunu daha etkili bir şekilde yerine getirebilecektir.

Komünist metal işçileri tüm güç ve enerjileriyle, ortaya çıkan olanakları iyi bir şekilde değerlendirerek, birliği güçlendirme hedefine kilitlenmelidirler.

Sektörel birlik çalışması ve sorun alanları

Sınıf devrimcileri olarak yıllardır ısrarla ve kararlılıkla sistematik bir sınıf çalışması yürütüyoruz. Bu çalışma içerisinde çeşitli yol, yöntem ve araçları kullanıyoruz. Tüm faaliyetimiz sınıf kitlelerini partiye kazanma ve partiyle adım adım devrimi örgütleme hedefine kilitlenmiş bir hatta ilerliyor. Partinin yaptığı değerlendirmelerde sınıf çalışması alanında anlamlı bir mesafe katedildiği çeşitli vesilelerle ortaya konuluyor.

Partimiz metal sektörünün sınıf hareketi içerisinde tuttuğu özel yeri ve stratejik konumunu gözeterek, güçlerinin önemli bir kısmını bu alana yoğunlaştırmıştır. Alanda sürekliliği olan sistematik bir faaliyetin yürütülmesi belli olanakları ortaya çıkarmış ve belli bir aşamadan sonra da sektörel birlik çalışması gündeme gelmiştir.

Birliğin oluşum sürecinde yapılan değerlendirmelerde, adımları atılan birliğin metal işçilerinin mücadelesi sonucu tabandan ortaya çıkan bir araç olmadığı, komünistlerin öncü bir müdahaleyle, sınıfın belli ihtiyaçlarını da gözeterek böyle bir aracı gündeme getirdiği ortaya konulmuştur.

Bu yazıda amacımız, sınıf çalışmamızın toplamına dair bir değerlendirme yapmak değil, sektörel birlik çalışmasını çeşitli yönleriyle ele almak, geride bıraktığımız dört yılı eleştirel bir değerlendirmeye tabi tutabilmektir. Bunu yapmak, sektörel birlik çalışmasının önümüzdeki dönemde daha güçlü kılınabilmesi açısından önemlidir.

Sektörel birlik ilk çıkışından bu yana bu alanda örgütlü sendikalar üzerinde devrimci bir basınç oluşturmuştur. Bu nedenle metal sektöründe elle tutulabilir tek sendika diyebileceğimiz Birleşik Metal-İş bürokratlarının saldırgan tutumları ile karşı karşıya kalınmıştır. Bu, sınırlı olanaklarla da olsa birliğin yaptığı devrimci müdahalenin sendika bürokratları üzerinde yarattığı basınç ve etkiyi göstermektedir.

Belli başlı gündemler üzerinden ortaya konulan politik-pratik tutumlar sektörde birliğin tanınmasını sağlayan bir işlev görmüştür. Geçmiş TİS süreçleri, yerel direnişlerde aldığı tutumlar ve son olarak da Birleşik Metal-İş sendikasının genel kurullar sürecinden yansıyanlara bakıldığında, bu daha iyi görülmektedir.

Bunlar çalışmanın olumlu yanları olmakla birlikte, mevcut tabloya bakıldığında, önümüzde katetmemiz gereken önemli bir mesafe bulunmaktadır. Her şeyden önce metal işçilerinin mücadelesinin geliştirilebilmesi, mücadelenin önündeki her türlü engelin aşılması için metal işçilerinin tabandan doğru örgütlenmesini sağlayabilmek sorumluluğu ile karşı karşıyayız. Bu hedeften şaşmaksızın faaliyetimizi sürekli geliştirip güçlendirebilmeliyiz.

Sektörel birlik çalışması aynı zamanda alanda yoğunlaşmış bir çalışma anlamına gelmektedir. Bu yoğunlaşmış çalışma sadece TİS, sendika genel kurulları vb. üzerinden değil, metal işçilerini kuşatma hedefiyle sürekliliği olan bir çalışma olabilmelidir. Bu anlamıyla birlik, metal işçilerini kuşatma, ilerici öncü metal işçilerini birlik çatısı altında bir araya getirme hedefiyle hareket etmelidir. Bunu yapabilmek, belli özel gündemleri aşan bir çalışma kapasitesi ortaya koymayı gerektirmektedir. Oysa birliğin yürüttüğü çalışmalara bakıldığında, özel gündemler dışında belli çalışmalar ortaya konulsa da,

bu noktada bir sürekliliğin sağlanamadığı görülmektedir.

Birlik bugüne kadar belli başlı gündemler üzerinden etkili müdahaleler yapmış olsa da, en büyük eksiklik alanı sektöre hakimiyet sorunudur. Bu eksiklik kendini, belli dönemlerde sınıf hareketinin toplam gündemlerinin ya da siyasal gündemlerin sektör gündemlerinin önüne geçmesinde göstermektedir.

Sınıf hareketinin toplam gündemleri elbette metal işçilerini de ilgilendirmektedir. Sınıfı politikleştirmek gibi bir hedefimizin olduğu yerde siyasal gündemlerin metal işçilerine taşınmasından daha doğal bir şey olamaz. Burada vurgulanmak istenen, politik gündemlerin ya da sınıfın genelini kesen gündemlerin işlenmemesi, bunlar üzerinden tutum açıklanmaması değildir. Bu noktada dengenin iyi bir biçimde tutturulabilmesi gerekmektedir. Birlik ağırlığını sektöre ve sektörün sorunlarına verebilmeli, bu alanda derinleşebilmelidir. Şu hiçbir biçimde unutulmamalıdır. Birlik sektörel bir araçtır ve bu işlevine uygun hareket etmesi gerekmektedir. Kendi alanında işlevsel olabildiği ölçüde ilerici öncü metal işçilerinin platformu durumuna gelebilecektir.

Bir diğer sorun alanı yerel ayakların oluşturulmasında karşımıza çıkmaktadır. Geride bıraktığımız süreçte birlik çalışması bu alanda belirgin bir zayıflama yaşamıştır. Birlik çalışmasının yerel ayakları bu süreç içerisinde kimi yerellerde oluşturulamazken, varolan yerellerde işlevsiz hale gelebilmiştir. Oysa birlik çalışması yerel ayaklarına kavuşabildiği ve varolanları daha da güçlendirebildiği ölçüde gerçek anlamda sendikal bürokrasiye karşı öncü metal işçileri için bir odak durumuna gelebilir.

Yerel ayakları oluşturma sorunu birliğe örgütsel bir işleyiş kazandırma sorunu ile bire bir bağlantılıdır. Birlik çalışması sadece merkezi toplantılara daralan, yerellerden işletilemeyen bir hatta ilerleyemez. Bu noktada sınırlı güçlerle de olsa bir süreç işletilebilmeli, giderek birliğin yerel ayakları oluşturulmaya çalışılmalıdır. Her yerel kendi önüne bunu bir hedef olarak koymalı ve bu doğrultuda yoğun bir çaba harcayabilmelidir.

Bugün birlik çalışması halen komünistlerin güç ve olanakları üzerinde ilerlemektedir. Bu durum bazen birlik çalışmasının partinin dolaysız bir çalışması olduğu gibi bir yanılgı yaratabilmektedir. Her şeyden önce birlik, ilerici öncü metal işçilerini bir araya getirmeyi hedefleyen esnek bir araçtır ve bu misyonla hareket etmek zorundadır. Bu noktada sektörel birliğin ne olduğuna, işlev ve misyonuna ilişkin olarak çalışmayı yürüten güçlerde politik açıklık yaratabilmek önemlidir. Bu yapılamazsa, ileri öncü metal işçileri kucaklanamaz, sektörel birlik kendi dar sınırlarını aşamaz.

Üzerinde önemle durulması gereken bir diğer nokta ise, partimizin bir süreden beri fabrika eksenli çalışma ve bu alanda mevziler yaratabilme ihtiyacına yaptığı vurgulardır. Bu, tüm yakıcılığı ile önümüzde bir görev olarak durmaktadır.

Sektörel çalışma üzerinden bakıldığında, bu alanda mesafe alabilmek, fabrikalarda derinleşmek, birlik çalışmasının güçlenebilmesi için oldukça önemlidir. Yaşanan zorlanma ve sorun alanlarının aşılabilmesi bu alanda alınacak mesafeye bağlıdır. Sınıf hareketinin verili durumu ve buradan kaynaklı nesnel zorlanmalar gözönüne alındığında, bunun anlam ve önemi daha iyi anlaşılacaktır. Bu zeminde mesafe alabilmek, ajitasyon-propaganda ve teşhir faaliyetini aşan bir çalışma yürütebilmek anlamına gelmektedir.

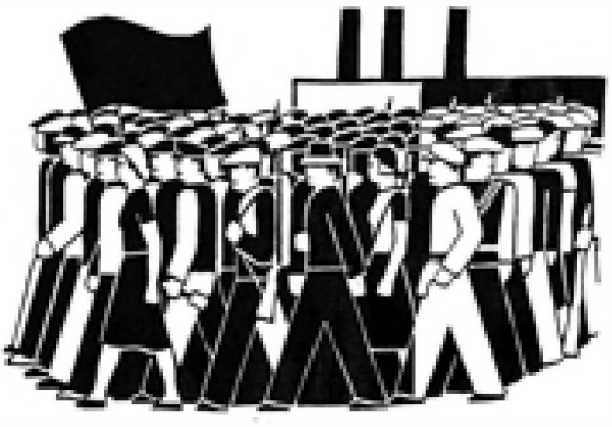
Bir diğer nokta, temel bir araç olarak kullanılan merkezi bültendir. Merkezi bülten çoğu zaman bir haber derlemesi olarak çıkabilmektedir. Bu nedenle sektörel çalışma üzerinden ihtiyaca yanıt veren bir işlev taşımamaktadır. Merkezi bültenin işlevsel bir araç haline getirilebilmesi, çalışmayı yürüten güçlerin gerekli katkıyı örgütlemesine bağlıdır. İlişkide olduğumuz işçilerden fabrika yazıları alabilmek, sektörün önemli gelişmelerini etkili bir tarzda işlemek, yerel deneyimleri bülten üzerinden genelleştirebilmek bültenin daha işlevsel olmasını sağlayacak, ihtiyaca uygun bir araç haline getirecektir.

Öte yandan, bülten aylık çıktığı için belli gündemler geride kalabilmektedir. Bu noktada

(Devamı s.19'da)

Fabrika çalışması deneyimlerinden...

Doğru ve zamanında müdahalenin önemi

Dünya ölçeğinde kapitalist kriz derinleşirken, daha fazla sömürü hırsı ile yanıp tutuşan kapitalistler ile işçi sınıfı arasında çelişki ve çatışmalar da yoğunlaşıyor. Bu çelişkileri doğru bir tarzda saptamak ve bundan kalıcı kazanımlar elde etmek görevimiz.

Örgütsüz olan fabrikalara baktığımızda, genelde işçi profili, uzun dönem çalışan eski işçiler ile kısa dönemli çalışan yeni işçiler olarak karşımıza çıkıyor. Fabrikada oluşacak bir mücadele atmosferinde, o alanın mevzi haline gelmesinde belirleyici konumda olanlar eski işçiler. Ancak uzun dönem çalışmanın getirdiği bir ortamda eski işçiler mücadeleye daha uzak duruyorlar. Mücadeleye daha eğilimli olan yeni işçiler ise fabrikaya dönüştürmekten çok, daha iyi bir iş bulup gitme hevesi taşıyorlar. Fabrikaların genel durumu bu olunca, mücadele eğilimi taşıyan işçileri mücadeleye kazanmak, geride duran eski işçileri de mücadelenin bir parçası yapmak hedefiyle yola çıkmak daha sonuç alıcı oluyor.

Hareketlilik gelişmeye açık olanı ileri iter, olmayanı ise geriye götürür. Çalıştığım fabrikada işçiler arasında yabancılaşma ve yozlaşma had safhada idi. Sorunları konuşmaya başladığımda, herkes sağına soluna bakıyor, kimsenin olmadığı tenha yerlerde konuşuyorlardı. Birçoğu birbiriyle konuşmuyor, aldıkları ücretin düşük olmasının sebebi birbirleriymiş gibi davranıyorlardı. İlk işe başladığımda, işçilerin benim gibi yeni başlayan işçileri ezmeye çalışmalarını anlayamamıştım. Patron karlarına kar katarken, işçiler birbirlerini boğazlayacak dereceye gelmişlerdi.

Bir gün bir işçi yanıma geldi, yaşadığı sorunları anlatmaya başladı. Çok çalıştığından ama bir türlü patronun gözüne giremediğinden, bir değerinin olmadığından, sürekli azar işittiğinden yakındı ve işi bırakıp başka bir iş bakacağını söyledi. Ben de burada kalmasını, başka yerlerin de buradan farklı olmadığını söyledim. Mücadele etmek ve burayı değiştirmek gerektiğini, her işçiye anlattığım gibi ona da anlatım.

Hiç beklemediğim bir sonuçla karşılaştım. O kadar uğraştığım halde o güne kadar bir sonuç alamamıştım. Sıradan bir sohbetle bunun yolu açıldı. İşçi doğru söylediğimi, neler yapmamız gerektiğini sordu. Ben de bu iş için tanıdığı sağlam işçileri toplaması gerektiğini anlattım. Arkadaş çevresindeki güvendiği işçileri toparladı. Komite oluşumu başlamıştı. İlk başta bu işin doğru bir şekilde kavranması gerektiğini anlattım. Haklı olduğumuza inanmalarını, yoksa

kimseyi buraya katamayacağımızı söyledim.

Yan yana gelen işçilerde birbirlerine güven problemi başlamıştı. İşçiler mücadelenin sonuçlarını (işten atılma) bildikleri için ilk başta temkinli yaklaştılar. Onlara hemen mücadeleyi başlatıyoruz diye patronun karşısına çıkmayacağımızı anlattım. İllegal olarak çalışacağımızı, bizi bizden başka kimsenin bilmeyeceğini söylemem işçilere güven verdi. Önce işçilerin sorunları nelerdir, kimlerin bu sorunlara karşı tepkileri var, tepkileri nasıl örgütlü güce çevirir, bizim lehimize nasıl yazarız tartışmaları yapıldı.

Bir komite oluştururken en dikkat edilmesi gereken noktalardan biri eleştiri-özeleştiri mekanizmasının oturtulması. Çünkü işçilerde bu konuda açıklık yaratmak, daha sonra yaşanacak sorunlara önden müdahaleyi, onların geri yönlerine müdahale etmeyi ve gelişmelerini sağlar. İşçiler önce bir şevkle başlıyorlar, ancak sınıf bilinci geri olduğu için, diğer işçilerle konuşmaya başladıklarında, en ufak terslikte moralleri bozulabiliyor, motivasyonlar kırılabiliyor. Bu tür durumlarda karamsarlığa düşmemeleri için önceden eksikliklerini anlatmak gerekiyor.

Eleştiri noktasında açık olan arkadaşlara kendilerini sürekli geliştirmeleri gerektiğini, bunun işçiler üzerindeki etkilerini artacağını anlatmam olumlu sonuçlar verdi. Sürekli işin olumlu yönünden baktığımızda, değişmez dediğimiz bir yerde bir şeyler değişmeye başlamıştı bile. İşçileri eğitim çalışmalarına katmakta zorlanma yaşıyoruz. Ben bunu mekanik bir biçimde değil daha farklı yoldan uyguladım. Yaptığımız pratikler üzerinden sınıfsal sorunları ele alarak işçilerin sınıf bilincini geliştirmeye çalıştım.

Bizler işçilerin ileri çıkmasını zamana bırakamayız. Doğru bir müdahale ile tepkileri örgütsel bir güce çevirip, onların mücadele içinde gelişmelerini sağlamak durumundayız.

Komite toplantılarında işçilerle alan analizi yaptık. Patronun işçiler üzerinde yoğun bir baskısı vardı. Bu doğrudan patronun yaptığı bir saldırı değil bir sistem şeklinde işliyordu. Eski işçiler birer ajan gibi çalışıyor, patronun koruyucusu gibi davranıyorlardı. Hasta olduğu için işe gelmeyen bir işçiye patron bir şey demiyor, eski çalışanlar hesap soruyordu. Sayısal olarak kalabalık değiller ama işçilerin toplu bulunduğu yerlerde müdahale ettikleri için bütün işçiler üzerinde olumsuz etki yaratıyordu.

Sorunlardan bir tanesi de işçiler arasında yapılan dedikodulardı. Herkes birbirinin arkasından konuşuyor, bu da işçilerin güven problemi yaşamasına neden oluyordu. Komitede bulunan arkadaşlarla bu tespiti yaptıktan sonra, dedikodu yapılmaması, yapanların uyarılması kararını aldık. Bu hem komitedeki işçilerde güven duygusu yarattı, hem de çevremizde duran işçiler üzerinde etkili oldu. Sosyal alana müdahale işçilerin sosyal yaşamına da müdahale oluyor. Söylediklerimiz daha ciddiye alınmaya başlandı, işçiler üzerindeki saygınlığımız arttı. Patronun yalakalarının öğle istirahatinin yapıldığı yerde işçiler üzerinde etki yarattıklarını gözlemledik. Bize yakın duran işçilerle ayrı bir topluluk oluşturduk. Bu toplulukta sorunlarımızı çok rahat konuşabiliyor, çözüm yollarını tartışabiliyorduk. Aramıza gelen diğer işçileri ikna etmede ortak hareket ediyorduk. Bunu gören işçiler üzerindeki etkimiz daha da artıyordu. Sorunlardan konuşmaya başlayan işçi sayısı artınca, biz de daha rahat hareket edebiliyor, gizlenmemiz kolay oluyordu.

Komitenin belli toplanma günlerinin dışında, yan yana geldiğimiz her yerde, yemekhanede, serviste tartışmalar yapıyor, kişilere ilişkin olarak nerelerden yüklenilmesi gerektiğini konuşuyorduk. Hızlı ilerlemenin mantığı hızlı kararlar alıp uygulamaktan geçiyor. Komitedeki işçiler milliyetçi ve muhafazakar kökenli işçilerdi. Bizim kimliğimizi bilmeleri onlar için pek sorun olmuyordu. Gerçeklerin devrimci olması ve yaşadıkları ağır sömürü koşulları, işçilere doğruyu gösterenlerin kim olduğundan daha belirleyici oluyor.

Kişiler üzerinde kararlar verirken, komitedeki herkesin fikrini alıyorduk. Bir işçiye yüklenirken, kimin ilişkileri daha kuvvetliyse onu tercih ediyorduk. Ben bir işçiyi önermiştim. O işçiyle komiteden bir işçi daha önce sorun yaşamışlar. Komitedeki işçi arkadaş onun işimize yaramayacağını söyledi.

Bir araya gelip konuyu tartıştığımızda, bu gibi konularda bizlerin kazanmaya dönük hamleler yapması gerektiğini belirttik. Bu yapılan yorumun kişisel olduğunu, patrona hizmet edeceğini anlattık. Herkes aynı şeyi söyledi. İşçi arkadaş da daha sonra, yaptığının yanlış olduğunu, onu da kazanmamız gerektiğini belirtti. Eleştiri-özeleştiri mekanizması bize hep kazandırdı.

Komitede ortak iradeyi, ortak aklı oluşturmanın ve varolan harekete yön vermenin en önemli araçlarından bir tanesi de iç bülten. İşçi sınıfının genelde sınıf bilincinden yoksun olduğu koşullarda, mücadeleye katılacak işçilere müdahale etmenin ve dönüştürmenin bir aracı da bültenler. Bülten üzerinden yürütülen çalışma, işçilerin mücadeleyi sahiplenmeleri ve onun bir parçası olmaları açısından önemli bir işlev yerine getiriyor. Sözlü propaganda yerine yazılı propaganda yapılması, işçilerin işin ciddiyetini kavramalarına neden oluyor. Mesela verilen bildirileri yırtıp atmıyor, cüzdanlarının en korunaklı yerine koyuyorlar.

İnsanların sorunlarını birbirine anlatmaktan bile çekindiği bu alanda, birkaç işçinin yan yana gelmesiyle çok şey değişmişti. Ortamın hakimi artık bizdik, zaman bekleniyordu. Sorunlarını hep kendilerine saklayan bu işçiler, herkesin yalaka olduğunu, sadece kendisinin doğru olduğunu düşünüyordu. İçerideki hareket mücadeleci gözüküp zayıf olanları da ayrıştırıyordu. Bir din tartışmasında, komiteden bir işçi dinin gereksiz olduğunu anlatıyordu. Bize düşman olan bir işçi açığı yakalamıştı, oradan yüklenip diğer işçilerin gözünde bizden olan işçileri karalıyordu. Komitede bulunan diğer muhafazakar işçiler komitedeki arkadaşa sahip çıktılar. Herkesin kendi düşüncesidir, kimse engelleyemez dediler. Sınıf kavgasının bütün sorunların çözüleceği yer olduğunu bu örnek de pratik olarak gösteriyor.

İşçilere büyük Ekim Devrimi'ni anlatırken, işçilerin devleti olduğunu söylediğimizde çok şaşırmışlardı. Nasıl yaptıkları üzerine tartışırken, komiteden işçilerin böyle bir şey yapmak zor değil demeleri, geleceğin bizim olduğunu gösteriyor. Bir işçinin de dediği gibi, "yeni Ekimler olup çoğalacağız"! Kavgamız zafere kadar!

Komünist bir metal işçisi

Devrimci faaliyeti...

(Baştarafı s.25'de)

Öte yandan, işçiler adım atmak için bize bakıyorlar, kendilerine olan güvensizliklerini bize güvenerek, bizim canlılığımıza yaslanarak kırıyorlar. Bizdeki en ufak bir kırılma ya da sonuç alamama durumunda dışa vurduğumuz küçücük bir rahatsızlık bile onlara hemen yansıyor. Bu, onlarda zaten varolan "boş yere uğraşıyorsun, bu işçilerden bir şey çıkmaz" düşüncesinin güçlenmesine neden oluyor.

Bu sistemden kaynaklanan herhangi bir sorun bize kapitalizmin teşhirini ve sosyalizmin propagandasını yapabilmek için fazlasıyla olanak sağlıyor. Bunu yaparken, "onların dilinden konuşmak" ile "onlar gibi konuşmak" arasındaki farkı unutmamak gerekiyor. İşçilerle kurduğumuz bağ sadece sosyal bir bağ olarak kaldığında, olaylara burjuva düzenin penceresinden yorum getiren işçilerle geliştirdiğimiz diyalog da ilerlemiyor ve bir süre sonra propaganda ve teşhirden çok günlük sıradan meseleler üzerine konuşmalara yol açıyor. Bu durumdan kaçınmalı, fabrikada geçirdiğimiz her anı onları bir adım bile olsa ileriye taşımak için kullanabilmeliyiz.

Mevcut durumu doğal görerek kanıksamak o geriliğe teslim olmak anlamına gelir ve bu durumda faaliyetin canlılığı zayıflamaya başlar. Biz işçi sınıfının bugünkü geriliğini marksist bakışaçısıyla değerlendirip bir yere oturtabiliyor, geriliklerini "doğal" görüyoruz, fakat değiştirip dönüştürmek devrimci öznenin görevi olduğuna göre, bu geri tabloyu kırmak için çaba harcamak, bunun için de fabrikadaki siyasal çalışmada canlılığımızı korumak durumundayız.

G. Deniz

Devrimci faaliyeti canlı tutmalıyız!

Partimizin politik-örgütsel çizgisini devrimci sınıf çalışmasının başlıca alanı olan fabrikalarda hayata geçirebilmek büyük önem taşıyor. Sınıfa yönelik genel çalışma sınıfı harekete geçirici bir etki yaratsa bile, bu düzene öldürücü darbeyi indirmek fabrikalarda alacağımız mesafeye bağlıdır. Marksist teori bu yolu gösteriyor, partimizin programı ve politikası bu yola işaret ediyor, işçi sınıfının tarihsel deneyimi bu yola ışık tutuyor. Fakat bu her fabrikanın aynı önemi taşıdığı anlamına gelmiyor. Özellikle büyük ölçekli fabrikaları vebu fabrikalara çalışan yan sanayileri ile metal sektörü, fabrika politikamızı hayata geçireceğimiz yerlerin ilk sırasında bulunuyor.

Stratejik önemde gördüğümüz fabrikaları hedefleyerek, politikalarımızı ete-kemiğe büründürme çabası içindeyiz. Devrimci işçiler olarak yürüttüğümüz bu faaliyette birçok sorunla yüzyüze kalıyoruz. Şu an çalıştığım fabrikada edindiğim deneyimler üzerinden bunları somutlamaya çalışacağım.

Çalıştığım fabrika, gerek bölge çalışması, gerek üretimde tuttuğu yer, gerekse de bugün işçi sınıfının karşısına sahte bir maskeyle çıkan ve pek çok durumda onu yalnız bırakıp aldatan sendikal bürokrasinin önümüze koyduğu engelleri aşabilmek açısından önem taşıyor. Tek başına bu bile, fabrikanın şu anki durumundan bağımsız olarak, devrimci sınıf politikamızı hayata geçirmenin olanaklarının olduğunu gösteriyor.

Fabrikada çalışma yürütürken, devrimci sınıf faaliyetimizin canlılığını hiçbir şekilde yitirmemesi, işe girdiğimiz ilk günlerde yarattığımız etkinin kesintisiz sürdürülebilmesi gerekiyor. Bu, sonuç alamayacağımız durumlarda ısrarı sürdürmek anlamına gelmediği gibi, işçilerin mevcut durumunu kanıksamaktan da uzak durmak gerekiyor. Öyle ki, ilk günlerde hızla işçilerle iletişime geçip onları politikamıza kazanmaya çalışırken, bir süre sonra karşımızdaki tabloyu olağan karşılayıp değiştirme çabasından vazgeçebiliyoruz. Enerjimizi bir yere yoğunlaştırmak adına, genele hitap etmek yerine ilişkilerimizi sınırlamayı tercih edebiliyoruz. Ya da başka bir gündem ortaya çıktığında (sözleşme gibi), artık umudu kesip ilgilenmekten vazgeçtiğimiz işçilerin öne çıktığını, aktif olarak sözünü söylediğini görebiliyoruz.

Bu yüzden, devrimci faaliyetimizi sürekli canlı tutmak ve kanıksamadan kesinlikle kaçınmak gerekiyor. Bunu yaparken çeşitli yöntemler geliştirmek de önem taşıyor. Bunun bir yönü kültür-sanat alanı olabileceği gibi, yeri geldiğinde bir futbol maçı ya da bir film üzerinden gelişen sohbet bile işçileri etkilemede bir araç olabiliyor.

Fabrika ortamında işçiler arasında hızlı bir etkileşim yaşanıyor. Bugün mücadele etmenin zorlukları, mücadele ettikleri taktirde karşılaşacakları sorunlar düşünüldüğünde, işçiler kolayca geri tutumlara sürüklenebiliyor ve birbirlerini etkileyebiliyorlar. Örneğin, bir tarafta doğrudan kendisini ilgilendiren bir seminer, panel diğer tarafta ise sinema ya da televizyonda izleyeceği bir futbol maçı varsa, pek çoğu ikincisine yönelmeyi tercih ediyor. Genel gündemlere karşı bu ilgisizlik sınıf bilincinin olmayışından kaynaklanıyorsa da, hiç beklemediğimiz işçilerden kıdem tazminatı, torba yasa ya da sendikalar yasasıyla ilgili sorular gelebiliyor. Bu durumda başvurdukları ilk kişi biz oluyoruz. Bu yüzden, öne çıkarabileceğimiz, partimize kazanabileceğimiz işçilerle olan bağımızı daha sıkı bir şekilde sürdürürken, bunun hiçbir şekilde diğer işçilerle kuracağımız bağın önüne geçmemesi gerekiyor.

(Devamı s.24'de)

Daha güçlü bir gençlik yayını için!..

İlk dönemin geride kalmasının ardından öğrenci gençlik hareketinde yaşanan daralma ve gerileme kendini daha belirgin bir şekilde hissettirmektedir. Kuşkusuz ki sol hareketin tablosu bu sonucun ortaya çıkmasında temel bir rol oynamaktadır. Ciddiyetsiz ve samimiyetsiz gençlik örgütlenmeleri, bırakalım gençlik hareketini ileriye çekmeyi, varolanı tüketmek için neredeyse sıraya girmiş bulunuyorlar. Öğrenci Gençlik Sendikası'nın son genel kurulunda ve sonrasında yaşananlar, gençlik örgütlerinin bir kısmının tablosunu ortaya koymaktadır.

Bu tablo karşısında genç komünistlerin misyonu daha fazla öne çıkmaktadır. Zira, gençlik hareketinin devrimci önderlik boşluğunun doldurulmasında temel rolü oynayabilecek yegane güç genç komünistlerdir.

Genç komünistlerin yükseköğrenim gençliği içindeki çalışması, gerek gençlik hareketine yönelik kapsamlı saldırılar, gerekse de öznel nedenlerden kaynaklı olarak zayıflama ile karşı karşıya kalmıştır. Ancak, öğrenci hareketinin toplumsal mücadelenin temel bir bileşeni olması, gençliğin kendine özgü dinamizmiyle kadro potansiyeli barındırması nedeniyle bu zayıflığın üzerine gitmek gerekmektedir. Son süreçte yapılan parti değerlendirmelerinde liseli gençlik çalışmasına çubuk bükülmüş olması, yükseköğrenim gençliğine yönelik çalışmanın önemsiz görüldüğü anlamına gelmemektedir.

Gerek öğrenci gençlik hareketinde devrimci önderlik ihtiyacının karşılanması, gerekse partinin genç güçlere duyduğu ihtiyaç çerçevesinde gençlik çalışmasının ileriye taşınması görevi önümüzde durmaktadır. Kuşkusuz çalışmanın ilerletilebilmesi için farklı yüklenme alanları bulunmaktadır. Gençlik güçlerinin niteliğinin yükseltilmesinden devrimci-militan kimliği güçlendirmeye, yürütülen faaliyette yol, yöntem ve araçlar konusunda yetkinleşmekten politika üretme alanında ustalaşmaya kadar birbirini tamamlayan farklı alanlardır bunlar. Bu kapsamda gençlik yayını özel bir yerde durmaktadır.

16 yıldır yayın yaşamını sürdüren gençlik yayınımız, bizzat gençlik güçlerimiz tarafından çıkartılmakta, gençlik hareketine müdahaleyi esas almaktadır. Belli bir istikrar ve sürekliliğe, devrimci ilke ve değerleri bayrak edinen bir niteliğe sahip bulunmaktadır. Abartmaksızın söyleyebiliriz ki, bugün gençlik yayınımız devrimci gençlik yayınları arasında çok özel bir yerde durmaktadır.

Ancak gençlik hareketinin ihtiyaçları, gençlik örgütlenmemiz ve dolaysız olarak partinin güçlenmesi temelinde gençlik yayının eksiklik ve yetersizliklerine yüklenmek bir ihtiyaçtır.

Ekim'in *"Partinin yayın cephesindeki sorunları ve görevler"* başlıklı değerlendirmesinde, gençlik yayınının başarılı bir teşhir ve propaganda yaptığı, ulusal ve enternasyonal devrimci mirası önemsediği belirtilmiş, zengin bir içerik kaygısının da yayının bir diğer üstünlüğü olduğu söylenmiştir. Yayının yetersizliği konusunda ise şu vurgular yer almaktadır:

"Gençlik yayınının bir başka temel önemde eksiği, geçmiş yıllara göre bu alanda bugün belirgin bir mesafe katedilmiş olsa da, gençlik hareketinin özgün sorunlarını işlemede hala da yetersiz kalabilmesidir. Bu belli sorunlar ve gündemler üzerinden halihazırda başarıyla yapılmaktadır. Fakat bir dizi başka sorun hala da gerekli düzeyde bir yoğunlaşmaya konu edilememektedir. Gençlik hareketinde sürmekte olan tıkanıklığı kırmanın çok yönlü sorunları, bu çerçevede kitleselleşme sorunu, örgütlenme

sorunları, gençlik hareketi içinde özel bir ağırlığı olan ve önünü tıkayan reformizme karşı etkili mücadele, burada bu konuda ilk akla gelenler. Gençlik yayını iyi bir hazırlıkla bu sorunların üzerine gitmeyi başarabilirse eğer, inanıyoruz ki bu onu özel bir ilgi konusu haline getirecek, gençlik hareketi içinde ona kendine özgü bir yer kazandıracaktır." (*Ekim, Partinin yayın cephesindeki sorunları ve görevler*, Sayı: 237, Haziran 2004, Başyazı)

Yukarıda dile getirilen sorun alanları bugün de şu ya da bu düzeyde devam etmektedir. Hatta, geçmiş değerlendirmede dile getirilen başarılı teşhir ve propaganda açısından yetersizlikler taşımakta, bu açıdan bir tekdüzelik kendini hissettirmektedir.

Bu yetersizliklerin en temel sebebi nitelikli kadro sorundur. İdeolojik donanım ve yetersizlik siyasal çalışmanın bir dizi alanında kendini gösterdiği gibi yayın alanındaki etkileri çok daha belirgin olmakta, gençlik yayının niteliğini doğrudan etkilemektedir. Partimiz uzun bir süredir partinin genelindeki ideolojik yetersizliklere yaptığı vurguyu yakın dönemde daha güçlendirmiş ve özel bir yüklenmenin konusu yapmıştır. Gençlik güçlerimizin bu kapsamda yürüttükleri/yürütecekleri sistematik ideolojik-teorik eğitim dolaysız olarak gençlik yayınının da güçlenmesini sağlayacaktır.

Bu temel ihtiyacın yanısıra, gençlik yayınını güçlendirmek için ilgili gençlik platformları/organlarının yayına yönelik hazırlığı da önemli bir yerde durmaktadır. Geçmiş değerlendirmelerde ifade edildiği gibi, gençlik yayınının zengin bir içerikle çıkması kaygısı taşınmaktadır. Ancak daha güçlü bir gençlik yayını için ilgili zeminlerde gençlik hareketinin sorunlarının, genç komünistlerin dönemsel politikalarının, yerel sorun ve ihtiyaçların, gençliğin özgün sorunlarının kapsamlı bir tartışmaya konu edilmesi ve yayın gündemlerinin buna paralel olarak belirlenmesi, yanını daha işlevsel kılacaktır. Elbette belirlenen gündemlere ilişkin yapılan hazırlık da özel bir önem taşımaktadır. Ne yazık ki belirlenen yazılar kimi zaman sorumluluğu alan yoldaşlarımız tarafından gerekli araştırma ve yoğunlaşmaya konu edilememekte, yazıların hazırlığı kısa zaman dilimine sıkıştırılmakta, yerel gündemler en genel hatlarıyla, genel gündemler ise politik yayın organında ifade edildiği biçimde işlenebilmektedir. Böylece işlevsel olmayan, birbirini tekrar eden, kendi içinde yaratıcılığı ve özgünlüğü içermeyen yazıları ortaya çıkabilmektedir.

Yazı hazırlığının aynı zamanda bir eğitim süreci olduğu unutulmamalıdır. Konuya ilişkin temel metinler ile parti metinlerinin elden geçirilmesi, güncel bir değerlendirme ise güncel gelişmelerin farklı kaynaklardan takip edilmesi, sola ilişkin ortak süreçler ve değerlendirmelerde ise sol güçlerin kaynaklarının incelenmesi, vb. gerekmektedir.

Aynı zamanda gençlik örgütlülüklerimizin eldeki güçleri etkili ve verimli kullanması, yazarları çoğaltmayı temel bir uğraş haline getirmesi gerekmektedir.

Bir diğer önemli nokta gençlik yayınının kullanımıdır. Yayınlarımız düşüncelerimizi kitlelere ulaştırmanın ve onları örgütlemenin en dolaysız araçlarıdır. Genç komünistler bir dönemdir gençlik içinde kitle çalışmasının önemine, eksikliklerine ve yetersizliklerine vurgu yapmakta, yaşanan sorunların geride kalması için çaba sarf etmektedir. Gençlik yayını da bu kapsamda ele alınmalıdır. Kitlelerle birebir temas alanları çoğaltılmalı, açılan standlarda, sınıflarda, kantinlerde ve yemekhanelerde bire bir diyaloglar geliştirilmeli, yayının daha geniş kesimlere ulaştırılması için etkin bir çaba içinde olunmalıdır. Sol güçlerin atalet içinde boğulduğu, birçok yapının en ufak bir pratik çalışmayı dahi yapmadığı bir dönemde yaygın propaganda çalışmaları kendini daha fazla hissettirmektedir. Bu kapsamda gençlik yayınının yaygın tanıtımı yapılabilmelidir.

Son olarak belirtmek istediğimiz nokta, gençlik yayınının çıkışında yer yer yaşanan aksaklıklardır. Kısmen yazıların ulaştırılmasındaki gecikme, yer yer yaşanan mali zorluklar yayının gecikmesine yol açmaktadır. Bu gecikmeleri engellemek de esas olarak gençlik güçlerimizin sorumluluğundadır. Bu sorunları geride bırakmak, gençlik yayınının her açıdan daha fazla sahiplenilmesine bağlıdır.

Gericiliğe karşı devrimci politika!

Geleceği kazanmak, geleceğin sosyal mücadelelerine önderlik yeteneği kazanmakla mümkündür. Bu da bizi sınıfla devrimci temellerde bütünleşmenin yakıcılığı gerçeğine götürmektedir. Burada temel halka fabrika eksenli siyasal çalışmadır. Bu çalışmanın bizleri aşan birçok nesnel zorluğu olmakla birlikte, çalışmanın sorunlarını ve engellerini görüp müdahale edebilme iradesini gösterebilmek durumundayız. Basınımızda fabrika eksenli siyasal çalışmanın bir dizi sorunu işlendi ve müdahale biçimleri tartışıldı. Burada sınıf çalışması içerisinde kimi siyasal unsurların yarattığı tahribat ile onlara karşı mücadele yöntemi üzerinde duracağız.

Politika "güç" ile yapılır ve "güç" haline getirir. Burada sadece kadrosal güçten bahsetmiyoruz. Hedeflediğimiz herhangi bir fabrikanın üretim kapasitesi, varsa taşeron oranı, çalışan sayısı, çalışanların sosyal ve politik tablosu, tepkiye yol açan uygulamalar vb. konularda bir hakimiyetimiz varsa, burada politika yapabiliriz demektir. Yani "güç"lüyüzdür ve "güç" haline gelebiliriz. Çalışmayı bu bakışla örgütlemeliyiz.

Çalışma yürüttüğümüz bazı alanlarda güç olmaya çalışan kimi siyasi çevreler karşımıza çıkabilmektedir. Burada çok yönlü düşünebilmek ve kendi gücüne güvenmek esastır. Öncelikle, fabrikadaki bir işçi başka bir siyasal hareketle birlikte davranıyor olsa da, onu politik bir işçi olarak o fabrikadaki mücadelenin bileşeni olarak görmek durumundayız. O fabrikanın yürüyeceği yol devrimci politikanın önderliğinde yürünecek yoldur. Meseleye bu özgüvenle yaklaşmalı, oradaki tüm işçileri devrimci politikaya kazanma iradesi sergilemeliyiz.

Burada soruna dönüşecek olan, zaman zaman karşımıza çıktığı gibi, farklı siyasal yaklaşımların yarattığı gerilimlerdir. Kadro devşirme niyetiyle ortaya atılan ve işçilerin geri bilinçlerini besleyen bir takım politikalar elbette gerilim nedenidir. Düne kadar düzen partilerine oy veren, burjuvazinin yarattığı bilinç bulanıklığında taraf olan işçileri devrimci politikalarla bütünleştirmeye çalışmanın bir yanı da, onları bekleyen bu yeni tehlikeye karşı tutum almaya zorlamaktır. Varsın böyle bir taraflaşma yaşansın, farklı komiteler kurulsun. Sınıf çalışmasının çıkarlarını gözetmeden atılan her adım etkisiz kalmaya mahkumdur. Biz politika yapacak güce sahipsek ve bu güç fabrikada bir ekibe mal edilebilmişse, kendimize güvenmeli ve yolumuzu yürümeliyiz. Bu yolda üretilmeyen her politika başarısız kalacaktır. İş irade koymaya, cüret göstermeye geldiğinde, devrimci politikanın üstünlüğü ortaya çıkacaktır.

Bugün sınıf içerisinde çalışma yürüten siyasi hareketlerin sayısı oldukça az. Karşımıza kimi sendikalı işyerlerinde alt kademede tuttukları yer üzerinden çıkabiliyorlar. Sendika yönetimlerinde tuttukları yer üzerinden sınıfın içinde olduklarını iddia ediyorlar. Bu iddiaya sahip kimi "örgütlü" sendikacılar, temsilciliğini aldığı fabrikayı sendikada tuttuğu yerin güvencesi olarak görebiliyor. Bu nedenle devrimci politikalarla yürütülen faaliyet gericilikle karşılanabiliyor. Çünkü bu politikalar işçilere iradesini hatırlatıyor. Bu durum söz konusu fabrikadaki "örgütlü" temsilciyi iki seçeneğe zorluyor. Birincisi, işçilerin iradesini tanıyıp sınıf sendikacılığının gereklerini yapmak; ikincisi, bu iradeyi törpüleyip konumunu zora sokacak faaliyetlerden işçileri uzaklaştırmak. Genelde ikincisi tercih ediliyor. Burada gözetilen sınıfın çıkarları değil, o

hareketin küçük tekkesinin çıkarları oluyor. Bu sorunla karşılaştığımız fabrikalarda, süreç keskinleşmemişse, bir ihanetle karşılaşılabileceği düşünülmüyor. Bazen temsilcinin örgütlü olması iyimser bir bakışa bile dönüşebiliyor.

Bu konuda şu unutulmamalı. Benzer sorunlarla karşlaştığımızda, bir fabrikada "temsil" hakkının tabandan oluşmuş komite dışında kimsede bulunamayacağını aklımızdan çıkarmamalı, böyle bir komiteyi oluşturma çabası içinde olmalı ve bunun karşısına çıkan her türden gericilikle mücadele etmeliyiz. Bu mücadele söz konusu "temsilcilerle" kişisel gerilimler yaşamak anlamına gelmemelidir. O bir düşünceyi temsil etmektedir. Bizim görevimizde o düşünceyi bertaraf etmektir. Devrimci politikanın temel ayaklarını o fabrikada örmeye çalışmaktır. Taban inisiyatifini açığa çıkarmak ve açığa çıkan dinamikleri siyasallaştırmak çabası karşısında her türden gericilik yenilmeye mahkumdur.

Yarattığı tahribat üzerinden bakıldığında, benzer bir sorun troçkist çevrelerin çalışma yürüttüğü alanlarda karşımıza çıkmaktadır. Özü itibariyle söylenecek çok farklı bir şey yok. Tüm bu hareketler sınıf içinde kendilerine "güvenilir" sosyal alanlar yaratmaya çalışıyorlar. Bakıldığında sınıfın içinde gibi görünüyorlar ama gerçekte devrimci sınıf mücadelesinin dışındalar. Tüm bu anlayışlar keskin sınıf savaşları döneminde bu "güvenilir" alanları kaybedecekler. Zira, devrimci politikalarla sınıf mücadelesinde yerini almış bir işçinin sosyal dönüşümü de o kadar devrimci olacaktır. Bu dönüşümü yaşamış bir işçi kendi sınıfının çıkarları üzerinden bakacaktır dünyaya.

Bugün bu tür unsurlar bizim bıraktığımız boşluklarda arıyorlar kendi korunaklı sosyal alanlarını. Demek ki boşluk bırakmayacağız. Sınıfın devrimci partisi olarak devrimci politikalarımızı ete-kemiğe büründürüp, sınıfı partiyle bütünleştirme yolunda güçlü adımlar attığımızda, tüm bu unsurları etkisizleştirmeyi de başarabileceğiz.

E. Yılmaz

Bahar dönemi parti faaliyetleri...

(Başlarafı s.30'da)

Bir bahar süreci daha tüm yakıcılığıyla önümüzde... Bu süreci kucaklamada Mart ayının ayrı bir önemi var. Zorlu mücadelelerin, direnişlerin ve fedakarlıkların simgeleştiği bu ay sömürüye ve baskıya karşı gelişecek mücadelelerin de adeta habercisidir. Baharı kazanmak geleceği kazanmaktır bakışıyla hareket ediyor, bu bilinçle parti faaliyetimizi sürdürüyoruz. "***Sömürüye, eşitsizliğe, gericiliğe, baskıya ve şiddete karşı 8 Mart'ta mücadele alanlarına! TKİP"*** imzalı afişlerimizle selamladık bu mücadele dönemini. Aydos, Gülsuyu, Gülensu, Aydınlı'da gerçekleştirdiğimiz faaliyet bahar dönemi boyunca kesintisiz sürecek.

Kartal, Pendik ve Tuzla'dan Komünistler

Bahar dönemi, geçmişin mücadelelerini günümüze ve geleceğe taşımak gibi bir görevi önümüze koyuyor. Bu görev bilinciyle partimizin şiarlarını bir işçi kenti olan Gebze'de yaymaya devam ediyoruz. İlk olarak emekçi kadınların başlattığı mücadeleyi geleceğe taşımak adına işçi sınıfını eyleme çağırarak bahar dönemini başlatmış olduk. ***"Sömürüye, eşitsizliğe, gericiliğe, baskıya ve şiddete karşı 8 Mart'ta mücadele alanlarına! TKİP"*** şiarlı afişlerimizi bölgenin işçi ve emekçileriyle buluşturduk. Yenimahalle, Erişler ve Ulaştepe hattında gerçekleştirdiğimiz faaliyet yaygınlaşarak sürecek.

Gebze'den Komünistler

Bahar dönemi parti faaliyetlerinden...

Emperyalist-kapitalist sistemin saldırılarının yoğunlaştığı bir dönemde işçi sınıfının ve direnen halkların devrimci baharını karşılıyoruz. Siyasal gündemle de bağlantılı olarak bölgemizde illegal faaliyetimizin temposu artırmış durumdayız.

Kürt halkına yönelik aralıksız süren saldırılara karşı ***"Kürt halkına özgürlük! TKİP"*** şiarlı afişler ile komşu haklara karşı bu topraklara kurulmak istenen füze kalkanına karşı ***"Emperyalistlere kalkan, işbirlikçilerine köle olmayacağız! TKİP"*** şiarının yer aldığı afişlerimizi, yanı sıra, ***"Özgürlük, devrim, sosyalizm! TKİP"*** şiarlı büyük boy afişimizi kullandık.

Ardından 8 Mart vesilesiyle ***"Kadının kurtuluşu sosyalizmde, 8 Mart'ta alanlara! TKİP"*** şiarlı afiş ile beraber Kürt halkının Newroz'unu kutlayan ***"Newroz Piroz Be! Özgürlük, eşitlik, gönüllü, birlik! TKİP"*** şiarlı afişlerimizi yaygın olarak yaptık. ***"İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak! TKİP"***, ***"Kahrolsun sermaye diktatörlüğü! Yaşasın devrim, sosyalizm! TKİP"*** şiarlı büyük boy afişlerimizi de bu faaliyetler esnasında kullandık. Yanı sıra, öğrenci gençliği parti saflarında devrim ve sosyalizm mücadelesine çağıran, gençliğin çeşitli demokratik taleplerinin de yer aldığı **TKİP** imzalı pulları bazı liselerin çevresine yapıştırdık.

Faliyetimiz bahar sürecinin yeni gündemleriyle birlikte temposu artarak devam edecek.

Küçük Çekmece'den Komünistler

Mart ayı kavganın büyütüldüğü bir dönemeç, dünyada ve bu topraklarda... Biz komünistler de kavgadaki ısrarımızı partimizin şiarlarını sokaklara taşıyarak gösteriyoruz. Onyıllar önce tekstil dokuma işçisi kadınların başlattığı mücadeleyi parti olarak bir kez daha selamladık ve bölgedeki tüm emekçileri 8 Mart'a sahip çıkmak üzere sokağa ve eyleme çağırdık. Kayışdağı, Dudullu, Madenler, Sarıgazi, Sultanbeyli ve Aşağı Dudullu'da "***Sömürüye, eşitsizliğe, gericiliğe, baskıya ve şiddete karşı 8 Mart'ta mücadele alanlarına! TKİP"*** şiarlı afişlerimizle bölge emekçilerin seslendik. Bahar dönemi boyunca partimizin şiarlarını yaymayı sürdüreceğiz.

Ümraniye'den Komünistler

(Devamı s.29'da)

katledilmesi, Kürt çocuklarının hapse kapatılması ve maruz kaldıkları iğrenç zulüm vb., AKP iktidarının sözde "Kürt açılımı" ile neyi hedeflediğinin en yalın göstergeleridir.

Kürt halkını ne pahasına olursa olsun ezmeyi hedefleyen sermaye iktidarı, işçi sınıfı, emekçi kitleler ile gençliğe de karanlık bir gelecek dayatmaktadır. Kölece çalışma koşullarına karşı çıkan işçiler, eğitim, sağlık vb. gibi kamu hizmetlerinin paralı hale getirilmesine seyirci kalmayan emekçiler, geleceğine sahip çıkan gençlik AKP-cemaat polisinin, yargısının ve medyasının günlük hedefi durumundadır. Öyle ki dinci-faşist iktidar toplumsal muhalefeti ezmede ölçü ve sınır tanımamaktadır. Düzen cephesinde yer alan muhalif güçler de bundan payını almaktadır.

İşçiler, emekçiler, gençler!

Emperyalist efendilerin dünyayı kana bulamaktan, Türkiyeli uşaklarının ise kıyıma hevesle katılmaktan başka bir seçenekleri yoktur. Dış borç-kredi bağımlısı ekonomiyi bıçak sırtında yürüten AKP-cemaat iktidarı işçi ve emekçilere karanlık bir gelecek hazırlamaktadır. Buna sessiz kalanlar, daha ağır çalışma koşullarına, daha da yoğunlaşan baskı ve teröre boyun eğmekle kalmayacaklar, kardeş bölge halklarına yönelik saldırganlık ile Kürt halkına uygulanan zulme de ortak olacaklardır.

Onurlu hiçbir toplum bu suçların utancını taşıyamaz. İşçi sınıfı başta olmak üzere sermaye egemenliği tarafından sömürülen ve ezilen tüm emekçi kitleler tarihsel bir sorumlulukla karşı karşıyadırlar. Bu sorumluluğun hakkı ancak sermaye iktidarına karşı işçi sınıfının kızıl bayrağı altında birleşik-militan mücadele yolu tutularak verilebilir.

Kürt emekçileri!

Tümüyle haklı ve meşru olan ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelenizin önündeki en temel engel sömürgeci sermaye egemenliğidir. Sermaye düzeni koşullarında devrimci talep ve özlemler ancak devrim ve sosyalizmi hedefleyen bir mücadeleyle kazanılabilir. Yaşanan süreç, meşru ulusal hak ve istemleri düzen zemininde pazarlıklarla elde etme siyasetinin, reformist çözüm çizgisinin sonuçsuz kalmaya mahkum olduğunu göstermektedir. Kürt halkı gerçek bir özgürleşmenin yolunu, ulusal kurtuluş mücadelesinin devrimci çizgide geliştiği dönemde açmıştır. Bugünkü tüm kazanımlarını Çağdaş Kawalar'dan Agit'ler'e uzanan devrimci direniş ve onun mirası sayesinde elde etmiştir.

İşçiler, emekçiler!

Demirci Kawa'nın isyan çağrısına sosyalizm bayrağı altında devrim mücadelesini yükselterek yanıt vermek, her zamankinden daha yakıcı ve güncel bir görev olarak duruyor. Bu görev ancak Kürt, Türk ve diğer milliyetlerden tüm işçi ve emekçilerin, geleceğine sahip çıkan gençliğin kenetlenmiş birliği ve devrimci mücadelesiyle yerine getirilebilir.

Bu çerçevede TKİP, tüm işçi ve emekçileri, kadınları ve gençliği Newroz'un direniş ateşini körüklemeye, emperyalist saldırganlığa, savaş çığırtkanlığına, kölelik koşullarına ve sermaye iktidarına karşı devrim ve sosyalizm mücadelesini yükseltmeye çağırıyor.

Bijî Newroz û azadi! Yaşasın Newroz ve özgürlük!
Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!
Özgürlük, eşitlik, gönüllü birlik!
Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Türkiye Komünist İşçi Partisi
Mart 2012

Emperyalist saldırganlığa, faşist baskı ve teröre karşı

Newroz'un isyan ve özgürlük çağrısına sahip çıkalım!

Newroz binyıllar öncesinden bugüne uzanan bir isyan çağrısıdır. Başta Kürt halkı olmak üzere Ortadoğu halkları tarih boyunca bu çağrıya sahip çıktılar. Özgürlükleri ve onurları için ayağa kalkan emekçi halkların isyan ve direnişleri sonucunda sayısız imparatorluk, krallık, beylik devrildi. Çoktandır sıra, çağımızda tüm kötülüklerin kaynağı olan emperyalist-kapitalist egemenliğe gelmiş bulunuyor.

İşçiler, emekçiler, kardeşler!

Son 30-40 yıldır tüm dünyada estirilen neo-liberal saldırı dalgasına, baskı, terör ve savaşlara rağmen kapitalist dünya bir kez daha büyük bir kriz içinde kıvranıyor. 2008'de emperyalist merkezlerde patlak veren ekonomik-mali krize sosyal ve siyasal alandaki çalkantılar ile yeni bir emperyalist hegemonya bunalımı eşlik ediyor. Geçtiğimiz yıl patlak veren halk isyanları dalgası, yeni biçimler alarak devam ediyor. Refahın kalesi sayılan Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde, eski Doğu Blok'u ülkelerinde, Latin Amerika'da ve Asya'da işçi sınıfı ve emekçiler grevler, direnişler, işgallerle kesintisiz bir mücadele yürütüyorlar. İnsanlığa bunalımlar ve savaşları dayatan günümüz Dehaklar'ı devrimlerin gelişini de engelleyemeyecekler.

Hüsrana uğradıkları Ortadoğu'da Suriye ve İran'a yönelik saldırganlığı körükleyen emperyalist haydutlar, yeni dönemde savaşın merkezini İç Asya'ya kaydıracaklarını ilan ettiler. Bu plan çerçevesinde Türk devletine de etkin taşeronluk rolü bahşedildi.

Gelinen yerde bir iktidar gücü haline gelen AKP-cemaat gericiliği, bu rolün gereklerini harfiyen yerine getirmeye hazır olduğunu döne döne göstermektedir. Dinci-gerici iktidar her zamanki gibi bunu da tam bir arsızlık ve ikiyüzlülükle yapmaktadır. İsrail'e karşı sahte çıkışlara, bir yandan füze kalkanının kurulması, diğer yandan Suriye başta olmak üzere komşu halklara yönelik kudurgan açıklamalar eşlik etmektedir.

Gerici kudurganlığın içerideki başlıca hedefi ise Kürt halkının ulusal eşitlik ve özgürlük mücadelesini ne pahasına olursa olsun boğmaktır. 12 Haziran 2011 seçimlerine kadar "açılım", "demokratikleşme" vb. yalanlarla reformist Kürt önderliğini oyalamayı başaranlar, hemen ardından çirkin yüzlerini göstermekte gecikmediler. O günden bu yana yasal Kürt siyasetçileri kesintisiz bir sürek avı halini alan gözaltı ve tutuklama terörüyle F Tiplerine dolduruluyor. Kimyasal silahlarla gerilla kıyımları, Uludere'de yoksul Kürt gençlerinin bombalanarak

(Devamı s.31'de)